Latvijas Vēstnesis

agrakais „Baltijas Wehstnesis"

B. Dihriķa dibinats 1868. gadā.

Iznāk darbdeenās.

Redakcija un kantoris Rigā, I. Ģeņiņa eelā 28, eeeja ari no Vaļņu eelas 47. Tālruņi: Redakcijas 6-59. Kantora 6-60. — Ekspedicija: Kr. Barona eelā 7. Atvērta no 1—4 deenā. Tālrunis 42-10. Pasta kaste 34. Abonešanas maksa: Par 1 mēnesi: Rigā bez peesūtīšanas 1 lats 50 santimi, ar peesūtīšanu un uz āreenu 1 lats 80 santimi, uz ārzemem 3 lati; uz Leetavu un Igaunīju eekšzemes maksa. Kopā ar „Zemkopi" uz 3 mēn. 6 lati

Sludinajumu maksa: Preekšpusē 40 sant., tekstā 30 sant. sludinajumu dalā: firmu un izpreecu sludinajumi 16 sant. pārejee sludinajumi 12 sant. par veenslejīgu petitrindiņu, plus 50% sludinajumu nodoklis. — Ārzemju sludinajumi 100% dārgaki.

Numurs maksā 6 santimi.

№ 41. Otrdeen, 19. februarī 1924.

Kas buhs

Preses ballê 1. martâ Wirsneeku klubâ?

Kabarê — Loterija-alegri — Preses krodzinsch — Bola galds — Kafejas galds — Deenwidu puķu oranžereja — «Preses balles wehstneeši» — Ministru kabinets (interpelazijas, krīzes, deklarazijas, paštiprināta apspriešana, portfeļi, prelati u. t. t.) — Laulības dīputs — Satiksmes orķestrs — Kara muzeja — Dejas — Pārtrūkumi, kurus wahrdâ nosauks tikai 25. februārī.

Muhsu god. abonenteem un isdalamàm weetam aisrahdam

lai awises peesūtīschanu nepartraukti turpinatu, jawus pasūtījumus un maksājumus

par marta mehnesi

ātdarīt laikus.

Abonementa maksa:

pa pastu un Rigā ar peesūtīschanu mahjās:

no 1. marta uz 3 mehneschem kopā ar „Semkopi" Ls 6.—
bez „Semkopja" „ 5.40

par mehnesi . . . . . „ 1.80

Sanemot muhsu ekspedīcijā un isdalamās weetās Rigā un ārēenē:

par mehnesi . . . . . Ls 1.50

Abonenteem, kuri sanem awīsi isdalamās weetās un wehlas ari „Semkopi", jamaksā tāpat par 3 mehneschem . . . . . Ls 6.—

Paraksti schanos preenem wisos grāmatu weikalos, pasta eestādēs, awīsēs kioskos un muhsu kantorī, Rigā, Ieelā Kalnina eelā 28. Tālr. 6-60

„Latwijas Wehstneschа" kantoris.

Pateicamu izsaksu H. Ausara

Lenins

un wina wehsturiskā loma.

Maksā Ls 1.— (50 rbl.)

Schī grāmatā ietverta jaušama, lai tiktu izskaidrībā, kur waļsti war nowest šinamee „paradīzes" sludinātāji semes virsū.

Wairumā pee D. Seltina, Rigā, Terbatas eelā 20.

Par Warschawas konferenzes izsaukumu

ārlietu ministrs L. Sehja muhsu redakcijas preekschstāhwim schādeen izteicās:

Polijas politiskās aprindas, fabeedriba, weeteja un ahrsemju prese sekoja Warschawas konferenzei ar wislielāko wehribu. Konferenzes dalībneekeem farihkotās dinejās un rautos peedalījās wisi eewehrojamākee poku politiķi, tagadejee un bijušchee ministri, partiju wadoni un fabeedriskee darbineeki. Schis apstāklis konferenzes nosihmi eewehrojami pawairoja, dodot eespēju Baltijas waļstu un Polijas darbineekeem personīgi eepazīties. Man schī personīgā puse bij sewischķi patīkama, jo wareju atjaunot pasihschanos ar wairākeem poku politiķeem un diplomateem, ar kureem biju jau agrāk sastapees. Starp citu eepazinos ar bij. ahrleetu ministreem knasu Sapehu, Seidu, Skrschinski, senata presidentu Rataju, Dmowski un Domski. Wisur personīgā satiksmē waldija eewehrojama sirsniba un saprašanās.

Ari paschā konferenzē darbi norisinājās labā saskaņā. Peegreeschotees konferenzei, jaaisrahda, ka tā netika sasaukta kādu swarīgu problemu isschķirschanai, bet sanāca kā kārtēja 4 Baltijas waļstu konferenze, kādas kopsch 1922. gada nolīktas ik pēc 6 mehneschēem. Schinis konferenzēs apspreesch tos kopējos jautājumus, kas 6 mehneschu laikā uskrahjuschees un tadēļ welti šagadīt kādu swarīgu lēmumu parakstischanu, politikas kursa maiņu un taml.

Warschawas konferenze pirmkārt bij no swara schinī momentā, kur notikumi starptautiskā dzīhwē attihstas ar retu straujumu, apmainītees ar informaziju un ceļkateem. Un ar gandarījumu waru teikt, ka Eiropas politiskā stāhwokļa nowērtēschanā wisu 4 delegaziju starpā nebij dzīļaku domstarpību.

Apspreeschot ekonomiskos jautājumus, no wisām pusēm izteiza wēlēschanos wisā drihzumā noslēgt tirdzneezības līgumus uz leelākās labwēlības prinzipa pamateem.

Tālāk nolēma sasaukt Latwijas, Polijas, Igaunijas un Somijas preses darbineeku konferenzi, iniziatīwi usņemtees Polijas ahrleetu ministrijas preses birojam, un nodibināt zeešchus sakarus telegrafa agenturu starpā — sinu izmainai un informazijas paplašināschanai.

Pārrunāja ari kopejo darbību Tautu saweenībā, pee kam katra delegazija informeja par savas waļsts weedokli atsewischķos jautājumos.

Arbitrāschas konwenzija domāta teem gadījumeem, kad rastos domstarpības 4 konferejošo waļstu starpā noslēgto (waj noslēdzamo) līgumu izstulkošanā. Konwenzijas projektu prinzipā peenēma, bet parakstischanu atlika līdz izdarīs dažchus redakzionela rakstura grozījumus. Latwijai eebildumu pret scho konwenziju nav, sewischķi eewehrojot to apstākli, ka Polija Tautu saweenības arbitrāschas līgumam nav wēl peeweenojusees.

Tschetru Baltijas waļstu nākošo ārlietu ministru konferenzi uzņemās sasaukt Somija un tā notiks Helsingforsā wasaras beigās, kurā sinā pirms Tautu saweenības kongresa.

Mans kopeespaids no Warschawas konferenzes un satikschanās ar Polijas waļsts darbineekeem ļoti patīkams. Ar leelu gandarījumu atsihmeju to laipnību, ko baudiju uzturēdamees Polijā. To atsihmejot, no robežchas kopā ar Igaunijas ārlietu ministri Dr. Akelu, nosūtīju poku ārlietu ministrim grafam Samoiskim pateizības telegramu par parādīto weesmīlību.

Sarunu beidzot, ministrs wēl paskaidro, ka

trešo Baltijas waļstu konferenze

Kaunā waretu sanākt marta sākumā. Šī ministrim sinams, tās šagadējās darbi ekonomiskos jautājumos stipri pawirzījušchees uz preekschu, sakarā ar Leetawas delegazijas apmeklejumu Rigā un Rewelē. M. J.

Laiks 20. februārī:

Gaiss spēdēens turas nedaudz virs normalā, tad pasemināts. Grozīgi wēji, pa dažām mākoņi, temperatura masleet pasemināta.

Julijas Skaidrites jubileja Nazionalā Teatrī.

Wakar Nazionalā Teatrī nosvinēja skaidrās un zeļās klasiskā stila aktrises Julijas Skaidrites 35 gadu skatuwes darbības jubileju. Skaidrites mākslā ir lībdsīwara gudrības un dzīwespēles zeļuma apgarota. Winas izsweidotee feeweeschu tēli ir pilni plastiska daiļuma un leela gariga spēka. Leels ir mākslīneezes eespaids uz tautu, jo winai bija nahzis pateiktees par skaidro mākslu nepeeredzēts skatītāju daudzums. Sawai jubilejas izrahdei godātā mākslīneeze bija izraudzījusi weenu no Šekspira romantisko dramu grupas, jauko, ihstas poesijas un mākslīneezīskas burwības pilno: Seemas pasaciņu, kas radušees Šekspira dramatiskās darbības beigu zeļleenā. Wisām kaislībām pahri te walda maigs lībdzīswara gaischums, teekšme uz dzīku un dzīwēselīgi dzīdru sameerināschanos ar dzīhwi. Seemas pasaciņā atdaras leelā Šekspira augstākās tikumības wērtības dzīhwā mākslīneezīskā formā.

Jubilare ar dzīku juhtību un izturētu toni, sihmejumu izsweidoja dzīwēseles spēschumā un tikumīgā daiļumā starpscho Sizilijas karaļa Leonta laulāto draudzeni karaleeni Hermioni, newainīgo zeeteju. Ar dzīlu meeru un skaidrību jubilare peepildīja statujas nokāpschanas sceņu, apburdama skatītājus zeļās poesijas daiļumā un skatītājeem atstāhdama skaistāko peeminu no savas jubilejas.

Pēc izrādēs notika jubilares sumināschana, tikpat gaischa un skaidra, kā pati jubilare. Uz baltā gaismā apmirdzētas skatuwes, kas pilna lauru un daiļu seedu, diwās grupās stāhw jubilares kolegi: Nazionalā Teatra personals un godinātāji. Teatra koris dzīed: Mirdzi kā swaigže tu nakšņinā. Seedeem birstot un publikai peezēlotees un aplaudējot, uz skatuwes uznāk pati jubilare, kolegu pawadīta. Nazionalā teatra direkzijas locekļi J. Brigaders zīldina jubilares leelo apsinību skatuwes darbā. Wisos 35 gados wina naw ne reizi sodīta; winai ari naw bijis waļadzīgs sušceeris. Tas ir leelākās apsinības peerādījums. Tadēļ winas panāhkumi ari tik leeli. Un par teem nu winai pateizas wisa publika. Tādu paschu pateizību izsaka ari teatra direkzija un kā atsinību pasneedz leelāko, ko mākslīneekam war sneegt: lauru wainagu. Reschiķors Kristaps Linde saka, ka teatrs ir akteers un akteers ir zilweks, kam waļadzīgs talants. Jubilares talants ir leels un tas dewis smaidoschus un beidzās ļaužu tehlus. Winsch sweizina jubilari kā weenu no pirmām latwju aktrisēm lībdzmneezem un zeenībā noleez sawu galwu. Kolegi jubilarei uzlēk galwā lauru wainagu. Izglītības ministrs K. Straubergs apsweiz waldības wārdā: 35 gadi ir leels laika sprīdis katra zilweka mūžschā, bet wēl jo leelāks tas mākslīneeka darba mūžschā. Jūs esat palīdzējuši nowadīt latwju skatuwes mākslu ļaužu gaismā. Katru brīdi jums bijuši dārga latwju skatuwe, latwju kultura. Jums peeder mūsu pateiziba mūsu jaunās kulturas wārdā. Reschiķors Fr. Rode Latw. akteeru aroda beedrības wārdā mīļai, dārgai kolegei nowēl wēl ilgi kalpot par preeku latwju skatuwes mākslai. J. Brigaders jubilari apsweiz kā sawu wezu kolegi un nes sweicēenu ari no teem draugeem un ceneem kolegeem, kuri naw warējuschi atnākt. Dailes Teatra direktors Ed. Smilgis pasneedz krāšņu lauru wainagu un sweizina jubilari: Mīļā Julija Skaidrīte! Mums, jaunai akteeru dzīmtai, leels preeks ir tewi apsweikt, kā mūsu weenīgo klasisko aktrisi. Mēs apbrīnojam to bagātību, ko deews tew dewis. Wisa tawa būtne ir harmoniska, tew wiss ir dots, kas tagad mums jamāzgas studijās. Tu esi leela mākslīneeze un leela kā zilweks ar mīļas pilnu dzīwēseli. Kad es pirmo reiz spēleju „Laupītajos" Karli un brēeju rampas drudžī, tu mani apkampi un teizi: „Ak, tad tas ir mans Karlis!" Tā tu man dewi drošmi un preeku. Amtmans-Breedītis Dailes Teatra personāla wārdā sweicina fawu sirsnīgu un īsfaka wēlējumu jubilarei būt aizween tikpat daiļai un karaliskai, kādu wina schodeen. Nazionalās Operas direkzijas wārdā sweizina Jānis Medinsch un pasneedz lauru wainagu. E. Maurinsch no operas solistu faimes jubilari sweizina kā weenu no daiļākām swaigšņem. Kā atsinību pasneedz balwu. Operas sekstets dzīhwi un daiļflanīgi nodzīed: „Pee tehwu semes dārgās kerees klāht!" Richards Millers sweizina no Latweeschu teatra beedrības, Zelojoschā teatra un Mākslas aģenturas. Pasneedz wēhnogu un zītu augļu kurwi. „Selonijas" korporazijas konwenta wārdā sweizina Lejasfauss un pasneedz lauru wainagu. „Talawijas" korporazijas konwents pateizas par to enerģiju, ar kādu jubilare pazēlusi latwju skatuwes mākslu. Sewischķa pateiziba jubilarei no jaunatnes, kā audzinātājai. Ja latwji sawu semi tagad war saukt par sawu, tur leeli nopelni ari jubilarei. Kā atsinību „Talawijas" konwents pasneedz lauru wainagu. No „Jaunako Sinu" redakzijas sweizina Arturs Behrsinsch un pasneedz lauru wainagu. Zīmīgākais teatra direktors Peters Ozolinsch drangu un zeenītāju wārdā sweizina jubilari, kuras mākslas tēli ir skaidri un leela gaischuma apmirdzēti. „Tu starp mākslīneezem esi pati karaleene. Tewi schodeen karaliski godina wisa tauta." Pasneedz balwu. No Seeweeschu palīdzības korpusa sweizina Suhnas kundze. Kā pateizību pasneedz seedu balwu. No zeenītajām sweizina Klaustina kundze. Rosentala kundze pasneedz nazionalu gehrbu. Nazionalās feeweeschu ligas wārdā apsweiz Wihtola kundze un apsedz jubilarei baltu wīlami. Teodors Lahzis pasneedz jubilares portreju no darba ruhkīscha, ari mākslīneeka, fotografa Lapina. No mākslīneeka Grinberga pasneedz glezņu. Jubilari apsweikt uznāk uz skatuwes mūžsu neaizmirstamā Daze Akmentiņ. Wina sneedz jubilarei ziņpušķu. Publikā ilgi nenorimstoschi applausi.

Rakstīskus un telegrafiskus apsweikumus nolasa K. Ozolkahja no waļsts presidenta J. Tschakstes, ministru presidenta W. Samuela, satiksmes ministra Paukuka, kara ministra Birkenšteina, Rigas pilsētas galwas Andersona, Rigas pilsētas komendanta Afmana, Latwijas sūtņa Polijā, Rumanijā un Tschechoslowakijā Rukscha, Groswalda un kundzes, Latwijas sūtņa Somijā Sarina, J. Kreizberga, Operas kora, Jelgawas latw. beedrības teatra, Leepajas jaunā teatra direkzijas un personāla, Leepajas operas direkzijas, Kuldigas teatra personāla, Zēsīs teatra, Walmeeras dramatiskā teatra personāla un direkzijas, Daugawpils teatra, Seemeļblāzmas, Latwijas konserwatorijas, Latw. dramatisko kursa audzēkneem, profesora Wihtola, Adolfa Allunana gimenes, Annijas Simson, Lilijas Schtengel, Marijas Leiko, K. Brihwneeka, Kristapa Kosčkina, Malwines Wiegner-Grinberg, Paula Schuberta ar kundzi, Paula Sakša ar kundzi, K. Jēkabsona, Annas Aschman, Elka-Eliņscha, Paulas Baltabērzi, J. Ezera, Otilijas Muženeek, Fr. Liliņscha, Kreewu dramas teatra direkzijas, Talawijas filistru beedrības dāmu komitejas, Wentonijas konwenta, Letgalijas konwenta, korporazijas Fraternitas Lettica konwenta, studentu fab. „Austrums", Burkarda Djena un gimenes, Kaudzītes Matīsa, Ārwilnoma (no Helsinkeem), Haralda Eldgasta, Andreja Upīscha, Lihgotnu Jēkaba, Antona Austrina, „Latwijas Wēstnesča", „Latw. Kareiwja", „Rēdelas", „Brīwās Semes", Sozialdemokrata" u. z. redakzijam, zentralās izglītības faweenības waldes preekšsēdētāja Āta Kenina, kara inwalīdu faweenības, Rigas latweeschu dzēedāschanas beedrības, Latw. jaunatnes faweenības, Augusta Dombrowska, Dr. Bruņuļa, mākslinieka Beldawa, Dr. Ādelsona un kāses, Rudolfa Egles, Elizabetes un Jāņa Jaunsudrabiņa u. z.

Dzīhwi applausi un nojotografeschanās noslēdz jubilares godināschanas aktu.

Nowēlam zēļai jubilarei radīt wēl daudzus tikpat skaistus tēlus, kā līdz schim. Kr.

Jaunākās sinas.

Tautu Saweenības preekschlikums.

X. Tautu saweenības padome peesūtījusi wisām Tautu saweenībā eetilpstoschām waļstīm **līgumu projektu par savstarpēju palīdzības sneegschanu kara gadījumā**, t. i. tai waļstij, kurai kāda zita waļsts uzbruk. Tagad wisas waldības nodarbinātas ar stāhwokļa nemschanu schinī preekschlikumā. Ari muhsu ārlietu ministrija izstrādā atbildi, kuru drīzumā eesneegs Tautu saweenības padomei.

Latwijas un Igaunijas delegazijas

wakar wakarā atgreezās no Warschawas konferenzes Rigā. X.

Latwijas un Igaunijas ārlietu ministru apspreede.

X. Schodeen plkst. 11 Igaunijas ārlietu ministrs Dr. Akels apmeklēja muhsu ārlietu ministri L. Sehju un apspreeda ar winu daschus, abām waļstīm kopejus jautājumus.

Sudraba lati apgrozībā.

X. Latwijas banka peenāhkuschos sudraba latus wakar sāka laist apgrozībā.

Par Kreewijas konsulu Leepajā

eezelts Salkins. X.

Rigas pilsētas waldes sēdē

nolemts, atswabināt no izsīrīkojumu nodokļa pilsētai par labu prefes balli 1. martā.

Noskrējis no sleedem

pee Ludwigsfates uz gaisa tilta pretschu wilzeens. Lokomotīwe un watraki wagoni nokrituschi lejā uz ehkām, pee kam tīzēklees ugunsgrēks un daschi nami nodegušchi. Trīs personas nonāhwetas un daudzas eewainotas. LTA.

Walsts darbineeku jautājumā.

Teesiskais stāhwoklis un schtatu samazināschana.

Muhsu presē nemitoschi uzswehrts, ka muhsu waļsts aparats pārāk smags un darbineeku skaits pārāk leels. Neredzot ihsto wainu schai ihstenībai, mēģina wainot waļsts darbineekus. Tee maz strādājot, — tās paschas 6 stundas zenschotees saiņsināt ar wēhlamu eeraschanos darbā un agraku aiseeschanu, tērējas dzerschanu, sarunaschanos, tehrsēschanu, publikas raidīschanu no weenas istabas otrā un atpakaļ, pastāwīgu skatischanos pulkstenā u. t. t. Waram eedomatees, kādu eespaidu schādi raksti atstāhjuschi uz ahrpus waļsts deenesta stāhwoscho tautu (semneezību, strādneezību u. t. t.), kuras wisi slāņi wēl naw atspirguschi no kara sekām un saimneezīskā sabrukuma un teescham zeesch no leeleem neteescheem un teescheem nodokleem. Radees usskats, kuru tik ļoti sajūhtam, ja izbrauzam prowinzē, ka eerēdņi naw preeksch tautas, bet tauta — preeksch eerēdņa.

Sche man noteikti japrotestē. Weena otra newēhlama parādība muhsu reforos nedrīkst mest ēnu uz waļsts darbineekeem wispār. Netizami buhtu, ka muhsu semkopja nelokamā griba un darba mīļestība, kura pasaulē pasihstama, nemaz nemājotu muhsu waļsts darbineekos; tāpat latwju kareiwja izrādītā drošme un waļstiskā apsina — buhtu sweschas waļsts darbineekeem. Tā tas naw. Muhsu waļsts darbineekeem beeschi gan truhst praktiskas sagatawoschanās amata izpildīschanai, bet peenāhkumu apsinas un darba mīļestības sinā tee naw wērtējami semāk, ka W.-Eiropas waļstu darbineeki.

Launuma sakne ir — reforu satwerstmes truhkums, nenoskaidrotās kompetenzes eestāhdēm un darbineekeem un pēdējo nenobrošināmais teesiskais stāhwoklis.

Wirpirms janokārto likumdoschanas zēļā reforu satwerstmes un schtati. Schim nolūkam agrākais ministru kabinets bij nodibinājis pagadā sewischķu starpreforu komisiju pee teesleetu ministrijas. Sanāca ministriju preekschstāhwji līdzinēdami ušdewumu aizstāhwēt pastāwoscho eekārtu, bet kādām plaschākām pārunām nesēdēdami uz W.-Eiropu un izstrādāt Latwijai pēcmēhrotu eekārtu, atmetot to, kas ārzemēs no Kreewijas patapināts un muhsu mājai republikai beeschi nepeemērots. Pēc tam, kad atbildīgo waļsts darbineeku organizācija greesās pee agrākā ministru kabineta ar aisrādījumu, ka tā tatschu newar izstrādāt reforu satwerstmes, — komisijas darbība apkluusa.

Schim ušdewumam tagadejai waldībai steidzoschi jānodibina waļsts aparāta reorganizācijas komisija, ar ārkārtējām pilnwaram. Sawā darbā komisija ušdurtees uz daudzām pretestībām un grūtībām, kamdēļ sabiedrībai un prefei jānāk winai palīgā ar moralisku atbalstu. Tamlīdzīga komisija bij nodibināta 1921. gada rudenī, ar finansu ministri R. Kalningu kā preeksch-sēdētāju un darba ministri un waļsts kontroleeri, kā locekleem. Pee komisijas paredzētā techniskā apakschkomisija (no mēneša reforu preekschstāhwjeem) meklēja darbu sakti, bet pretestības scho darbiņu paralizēja, waļsts darbineeku arodneezīskā beedriba panāca weena techniskās komisijas wisaktīwākā locekļa atzelschanu un tā leeta izjuka galwenai komisijai pat nesanāhkot.

Kad tikšķim pee reforu satwerstmem, tad sināsim katras eestāhdes un amata kompetenzes un peenāhkumus un izbeigsees pašlaik waldoschā nedrošchība un neskaidriba, kura darbu aizkawē un pawairo. Uzlabojot wēl darba metodes un darba disciplinu, panāksim darba produktiwitates pazēlschanu, kas radīs eespēju darbineeku skaitu samazināt, nekaitējot paschām darbam, kamēr tagad tas buhtu otrādi. Un kur wēl negatiwais darbs, kuru eestāhdēs strādā paraleli, peemēram tautas weselības kopschana, sociālā apgāhde, zēļu labschana, statistiku sinu krāschana u. z., ar ko nodarbojas wairāki reģori, kamēr satwerstmes paralelismu nowērsis. Izbeigsees ta „zīņa dēļ waras", kura tagad pastāwīd, tīklīdz diwi reģori sākt atstāhwēt sawas kompetenzes.

Tāpat — jaisdod nekawejoschi jauns ziwildeenesta likums. Muhsu tuwākee kaimiņi — Igaunija un Leetera — naw aizgāhjuschi mums schinī jautājumā preekšā. Taisni otrādi — waļsts darbineeku jautājumos pee wineem wēl mājās noteiktības, kā pee mums. Weenīgi algu koefizienti tur wairāk nodrošina widejos un augstākos darbineekus, nekā pee mums. Bet ja paskatāmees uz citām waļstīm, tad redzēsim, ka pat agrākās zarīstās waļstīs eerēdnis jutās wairāk likuma aizsargāts, nekā muhsu semē, kamēr republikās eerēdnim garanteta pilniga neatkarība un drošība. Sem leetderības maskas eerēdņu atlaischanā un peenemschanā walda preekschnerzības subjektīwais eespaids, „radu buhschana" un partiju griba, kuras wisā pasaulē (izņemot SSSR) apkaro pat ar kriminālsodeem. Tamdēļ peemērojotees citām waļstīm un starptautisko administratīwo sinatņu kongresa atzinumam (1923. g.) darbineeku peenemschana nostādama uz sazenības pamateem, pee kam kandidātu spējas nowērtē sewischka „spēju komisija", ar neitrālu wairākumu.

Tāpat darbineeku pahrzelschana un atlaischana nododama komisijai, kas disciplinārai teesai. Pee paschreisejeem apstākļeem wistīkrāko zilweku war atlaist uz 36 mēneša pamata, bez eespējas attaisnotees. Pārzelschanu beeschi praktisē, lai no kādā darbineeka atswabinātos un wina weetā eeliktu citu, kamdēļ neitrālaka kontrole nepeezeeschama.

Zīwild. likumam jagarantē ari wisintensīwako darbu. Tamdēļ wisur rāda eespējamību darbineeku pahrzelt pēc sawas gadu newainojama deenesta, kas par sewischķeem nopelneem augstākā algas klasē, kas darams ari pee mums. Daschās waļstīs (ari jaunās — peem. Tschechoslowakijā) pastāw kādeja attestazija par eeredna sinaschanam, spēhjam, zentibu un apsinibu, eewedot atsihmi deenesta gaitas sarakstā. Teem, kuri strādā neapmeerinoschi, pēc 3 gadeem deenests jaatstāj, widejeem naw eespējams pazēlees augstākā amatā un algā, kādās preekschrazības banda tee, kuri dabujuschi ļoti labu un labu attestaziju. Schādas attestazijas eerēdņiem Latwijā atrodu par prinzipā wēlamu, bet wēl pārāgru, jo winai preekšā jaceļ kārtējam zīwildeen. likumam, kursch garantētu objektīwu attestaziju. Interesants ir Wāzijas dzelsceļu pahrwaldes mēģinājums nodrošināt spējīgu darbineeku peenemschanu winus wispirms izmēģinot sewischķā „rīcības techniskā pētījumu stacijā" Berlinē, kur pārbauda darbineeka attapību, uzmanību, spējas u. t. t. Igaunija mēģina sākt likumā neeraschanās eemeslus darbā, kai aizsāk apsinīgee eerēdņi buhtu spēsti darbu leeki nekavēt; mineti tikai ļoti swarīgi gadījumi — ugunsgrēks, plūdi, grūta slimība u. t. t.

Atwaļinājumus newar dot wiseem ireenādus. Peemērojotees citām waļstīm — personām, kas strādā leelu garīgu koncentreschanos prasoschu darbu, jadod ilgāks atwaļinājums (peem. 1 mēn.), nekā tām, kuras izpilda weenkāršus uzdewumus (peem. 2 ned.). Amatu sawesaschana galīgi nolēdzama, jo 2 amatus pareizībā grūti kārtīgi izpildīt. Deenesta nekārtīgeem izpildītajeem paredzami disciplinari sodi, bet jārada sodītam eespēja tos pārtraukt disciplinārā teesā.

Seeweeschu peelaischanā waļsts darbā mums japeenem Sweedrijas peemērs, kur prezētas seewas peenem darbā tikai izņēmuma gadījumos, kad uz tām gulsās gimenes apgādāschanas peenāhkums (wēhra slimība u. t. t.), katrā gadījumā or karaļa atlauju. Pee mums waretu — ar ministru kabineta atlauju. Ka tam leela nozīme gimenes dzīhwes eewadīschanā normalās sleedēs, leezina tas, ka Sweedrija, rīkojotees tamlīdzīgi ari privātā un pašwaldības darbā, sasneegusi wismazāko bērnu mirstību wisā pasaulē (no 100 bērneem pirmā dzīhwības gadā pirms kāza nomira: Kreewijā — 24, Austrijā un Wāzijā — 17, Rigā — 18, bet Sweedrijā tikai 7). Atswabinot prezētās seewetes no darba, lai tās waretu nodotees gimenei, — mēs uz reizi ari likwidēsim bezdarba krīzi pee muhsu inteligenzes, kas neatlīeckams.

Pee pahrleezības, ka darba laika pagarināschana līdz 7 stundām nedos wēlamos panāhkumus (schtatu samazināschanu), kā leekas, jau nāzis ministru kabineta lozēkļu wairākums. Schī projekta weetā labāk jaņēmās par darba sīkāku sadalīschanu starp katras nodalas darbineekeem, lai katrs (ari wiššemākais) buhtu atbildīgs par peenāhkuma izpildīschanu laikā, kaut ari tas daschreiz prasītu darbineeka atpūtas stundas. Schtatu samazināschanas jautājumā jaceļ schinī rakstā minētais zeesch no pascha sākuma.

G. Stengrewizs.

Naudas kurss Rigas birzhā.

1 lats = 50 Latw. rbl.

	19. februārī. Pirz.	19. februārī. Pahrd.	18. februārī. Pirz.	18. februārī. Pahrd.
1 Amerikas dolārs	5,16	5,21	5,16	5,21
1 Anglijas mārciņa	22,16	22,38	22,18	22,40
100 Franzijas franki	21,75	22,45	22,65	23,35
100 Beigijas franki	18,65	19,20	19,40	20,—
100 Schweizes franki	89,30	90,65	89,40	90,75
100 Tschekijas kronas	14,75	15,35	14,75	15,35
100 Holandes guldeni	191,95	194,85	192,20	195,15
1000 miljardi Wāzij. m.	1,50	2,—	1,50	2,—
100 Somijas markas	12,80	13,36	12,75	13,25
100 Igaunijas markas	1,34	1,40	1,34	1,40
10.000 Polijas markas	0,01		—,—	0,01
1 Italijas lira	22,—	22,70	21,75	22,40
1 sudraba rublis	1,70		1,70	
1 sudraba nauda	—		—	
10 rbl. sella	35,50		35,50	
5 prz. neatkar. aizdevum.	2,—	2,10	2,—	2,10
100 Leetawas lati	50,—	52,—	50,—	52,—

Ij atwijas wehstures:

. . 1921. gadâ tirgû nahk Tip-Top papirosſ un tauta pehz kara gruhtibam teek atkal pee kreetna ſmehka. . . Dibinajas ſlawenà tiptopeeſchu partija . . .

Eekſchſeme.

Apteekas Latwijâ.

Farmazija ir weena no tàm noſarem, kuras gandrihſ pilnigi atrodas ſweſchtauteeſchu rokàs. No 400 paſtahwoſchàm apteekam latweeſcheem peeder tikai 97; pahrejàs — wahzeeſcheem un ſchihdeem. Uſ laukeem darbojas 171 apteeka, pilſehtàs — 229.

Pawiſam minetàs apteekàs ir nodarbinati 1300 farmazeiti, no kureem latweeſchi ir tikai 420. Weenà ſabeedriſkà apteekà (kuru Latwijà ir 30) zaurmehrà ir nodarbinati 5 farmazeiti, priwatàs — 2.

Salihdſinot ar eedſihwotaju daudzumu apteeku ſkaits Latwijà ir ſamehrà leels, jo uz ik 5000 eedſihwotajeem ir weena apteeka. Schinî ſinâ Latwija eenem weenu no pirmàm weetam Eiropà un pahrſneedz pat Wahziju, kur apteeku ſkaits ſewiſchki leels.

Eewehrojot to, ka apteeku ſkaits ir pilnigi peeteekoſchs, eekſchleetu miniſtrija ir nolehmuſi uſ preekſchu wairak konzeſijas neiſdot. W.

Dſelſszelſch zaur ſneega kalneem.

Meitenes-Bauſkas ſchaurſleeſchu dſelſszelſch turpina pehdejà laikà ar leelàm gruhtibam ſatikſmi, wahrda pilnà noſihmê zaur ſneega kalneem. Sneegs abàs puſês dſelſszela ſtigai peeputinats lihdſ 7 pehdam. Peeteek ſazeltees maſakam wehjam, kurſch dſelſszela ſtigu aiſputina wairak pehdu dſiluma ar ſneegu. La.

Biſchkopibas weizinaſchana Kurſemê un Latgalê 1923. gadâ.

Latwijas biſchkopiba zentralbeedriba ſarihkojuſi: Jelgawas apr.: kurſus 8, preekſchlaſijumus 4, drawas pahrraudſitas 7 un apſkates ſarihkotas 2; Jaunjelgawas apr.: kurſus 7, preekſchl. 6, peru puwe apkarota 6 drawàs un drawas pahrraudſitas 2; Leepajas apr.: kurſus 5, preekſchl. 5 un apſkates 1. Bauſkas apr.: kurſus 2, preekſchl. 5, drawas pahrraudſitas 21, apſkates ſarihkotas 1 un peru puwe ahrſteta 4 drawàs; Wentspils apr.: kurſus 2 un preekſchl. 1; Tukuma apr.: preekſchl. 3 un drawas pahrraudſitas 2; Aiſputes apr.: kurſus 8, preekſchl. 19, drawas pahrraudſitas 23, apſkates 3 un peru puwe ahrſteta 1 drawà. Talſu apr.: preekſchl. 1 un apſkate 1. Iluksſtes apr.: kurſus 2 un preekſchl. 2. Daugawpils apr.: preekſchl. 1, drawas pahrraudſitas 4 un apſkates 1. Rehzeknes apr.: kurſus 1, preekſchl. 1 un apſkates 1.

Sehklas labibas eepirzeju eewehribai.

Finanſu miniſtrija atwehlejuſi 50 miljonu ſemju departamentam ſehklas labibas eepirkſchanai. Scho ſumu pehz ſemju departamenta ſadalijuma atwehlê aprinku likwidaziju waldem, ſehklas labibas eegahdaſchanai. Lai waretu wiſu ſehklas wajadſibu apmeerinat, ſchi ſuma ir pahrak maza. Semneekeem, lai tee nepaliktu bez ſehklas, jazenſchas paſcheem laikus apgahdatees labu un derigu ſehklu.

„Lauksaimneeku nedela".

Par zuhkgalas eksportu un par zuhkkopibas pazelschanu „Lauksaimneeku nedelâ" referês kooperators E. Laursons, agr. E. Solmanis un G. Delle. Notiks ari ekskursija uz Zentralâs Saweenibas „Konsums" zuhku kautuwi, kur lauksaimneeki warês pahrleezinatees, kahdai wajag buht eksportam derigai prezei. Par sehklas apgahdaschanu un sehklkopibas pazelschanu referês agr. W. Gulbis un agr. J. Kengis. Par Latwijas bankas krediteem referês „Konsuma" direktors P. Seezeneeks, un par linu tirdsneezibu un linkopibas pazelschanu — Latwijas linkopju zentralâs saweenibas preekschneeks agr. P. Leweets un agr. J. Tetters. Par lopu kuhtim, pagrabeem un labibas kaltem referês un atteezigos materialus demonstrês A. O. Behrjinsch un J. Orleans.

„Lauksaimneeku nedelâ" eeradisees preekschstahwji no wisàm Latwijas kopmoderneezibam, lopkopibas pahrraudsibas, maschinu kopleetoschanas, lauksaimneezibas un zitàm beedribam, lai kopejeem spehkeem atrastu ceju no lauksaimneezibas trijes, kura draud eewilktees gadeem ilgi.

Zik paredsams, aprinku waldes, kurâm naw wajadsigâ aparata labibas uspirkschanai, schkirschanai un tihrischanai, newarês lauksaimneekeem derigu sehklu dot. Scho operaziju wislabak warês weikt kooperatiwi, sewischki tee, kuri jau tirgojas ar labibu un kuzeem jau ir wajadsigàs maschinas.

Wainodes apkahrtnes kooperatiws jau tirgojas ar labibu daschus gadus un eerihkojis peenahzigas telpas un tihrischanas maschinas un tapehz winam cespehjams dot lauksaimneekeem sehklai derigu tihritu, schkiru nesajauktu labibu, uz ko greescham semkopju, aprinku likwidaziju waldsu un lauksaimneeku beedribu eewehribu. Sehklas labibas eeinteresetàm personam un eestahdem wehlams pasteigtees ar pasuhtijumu pee Wainodes apkahrtnes kooperatiwa, kuram ir wismasakee zeli isdewumu, jo tas atrodas pee Wainodes stazijas. Walde.

Lauksaimneezibas beedribu apweenoschanas.

Eestahtees Kuriemes Lauksaimneezibas Zentralbeedribà par beedrenem no jauna peeteikuschàs sekoschas lauksaimneezibu weizinoschas beedribas: Medses, Nihzas, Talsu, Tadaiku un Leepajas lauksaimneezibas beedribas. Leepajas biſchkopibas beedriba, Paplakas un Leepajas lopkopibas pahrraudſibas beedribas, kà ari Leegu-Aiſteres lauksaimneezibas beedriba. Wairakas lauksaimneezibu weizinoschas beedribas nolehmuschas eestahtees minetà zentralbeedribà.

Lopu uſnemſchana ziltsgrahmatàs.

Schinîs deenàs Lejaskurſemê buhs latweeſchu ſugas lopu uſnemſchana ziltsgrahmatàs. Uſnems ari wairakus ſarkanraibus bullus, kuŗus waldiba eepirks waiſlas bullu ſtazijaŗ; par teem maksà ap 40.000 rbl. gabalà.

Preekule (pee Leepajas). Medizinifka palihdſiba. Lihdſ ſchim meeſta un apkahrtnes eedſihwotajeem ſlimibas gadijumos palihdſibu ſneedza Leepajas apr. ſlimnizas (Preekulê) ahrſts Manſfelds. Plaſcho rajonu weenam ahrſtam apkalpot bija beeſgan gruhti. Tagad meeſtà nometees uſ paſtahwigu dſihwi otrs ahrſts — Karſchteds, kurſch tikai diwi deenas nedelà iſbrauz uſ laukeem. Tagad ſteidſigos un peepeſchos nelaimes gadijumos ahrſta palihſiba ari lauzineekeem weeglak ſafneedſama. Meeſtà praktiſê ari dſelſszela feldſchers. Katru nedelu no Leepajas uſ pahris deenam atbrauz Preekulê ari ſobu ahrſts un peenem ſobu ſlimneekus weefnizas telpàs. No Preekules muiſchas uſ meeſtu pahrnahkuſi ari Koſaka apteeka.

— Uſ laukeem konſtateti faſlimſchanas gadijumi ar ſcharlaku. Schai ſlimibai peegreeſchama jo nopeetna wehriba; lai winu jo drihſak likwidetu, janem wehrà wiſi aiſſardſibas lihdzekli un ſchaubigos faſlimſchanas gadijumos bez kaweſchanàs jagreeſchas pee ahrſta. —kl.

Skrunda. Traku funu breefmas. Schinîs deenàs traks funs ſakodis Jaun-Kauku mahjàs ſaimneezi J. Kaul un kalponi A. Bolemowſki, bet Jaunà muiſchà — jaunſaimneeku A. Ektermani, zeetuſchee nogahdati uſ Rigu, Paſtêra inſtitutà dſeedinaſchanai. Sakoſts ari ſirgs un ſuni daudzàs ſaimneezibàs. Lihdz ſchim noſchauti 40 ſakoſti un aiſdomigi ſuni. Ns.

Behrſones kulturas weizinaſchanas beedribas brihwdeenu koris nahkoſcho waſaru ſarihkos dſeeſmu deenu ar plaſchaku programmu. Agrakos kora dalibneekus un jaunos Behrſones nowadu dſeeſmu draugus uſaicina peeteiktees, lai katram dalibneekam waretu notis laikà peeſuhtit dſeeſmu ſagatawoſchanai. Peeteiktees luhdz pee: Jahna Stuhriſcha, Zeſwaines widuſſkolà un P. Kreewkalna, Rigà, I. Kaleju eelà Nr. 51, dz. 1, uſdodot adreſi un aiſrahdot kahdu balſi dſeed. —s.

Trikate. Waj tas ir peelaiſchams? Pagaſtà ir prahws ſkaits bij. Widſemes brunneezibas muiſchu mahju, kuru iſpirkſchanas teeſibas ir gan iſſchkirtas, bet mahjas wehl naw korboretas. Wairaki ſcho mahju ilggadigee rentneeki iſaizinajuſchi mehrneeku, kurſch iſplanojis mahju robeſchas, peedalidams mahjam pa wairakeem hektareem walſts-meſchus, bet to weetà nodalijis majwehrtigas plawas. Neiſprotamà kahrtà peeſchkirtos meſcha gabalus ſteidſ pahrdot ſchihdeem, kuri jau tehruſcees pee to iſzirſchanas. Jo paſtiprinatà gaitâ ſtrahdà pee peeweenoto meſchu gabalu iſzirſchanus Gauſtruma meſchſarga apgaitâ.

— Dſeeſmu ſwehtkus ſchowaſar projektê ſarihkot wehſturiſkajà Trikates pilſkalnâ weetejà un apkahrtejo pagaſtu beedribas, ar apm. 10 dſeedataju koreem. —e.

Tadaiki. 17. februarî weetejà lauksaimneezibas beedriba Bruhweru mahjàs ſarihkoja preekſchlaſijumu par lopkopibas deenas jautajumeem. Runaja Kurſemes lauksaimn. zentralbeedribas ſekretars J. Kalninſch. Sapulze nolehma eerihkot maſchinu kopleetoſchanas punktu un eegahdatees ſarkanraibu latweeſchu ſugas ſtazijas bulli un noorganiſet Tadaiku lopkopibas pahrraudſibas beedribu. Lauksaimneeki ſawahza 30.000 rbl. Buhtu wehlams, ka weetejà lauksaimneezibas beedriba ſarihkotu lauksaimneezibas kurſus.

Daugavpils. 17. februari Daugavpils latweeſu beedriba ſarikoja preekſlaſijumu par estetisko audzinašanu pēc Poruka mākslas. Lasija profesors V. Maldons. Preekšlasijums bija pulcinajis kuplu skaitu klausitaju. Lektors valdzinaja publiku, sneegdams s potamā veldā estetiskās audzinašanas principus. V.P.

Ludza. Eelu pārdēvešana. Pilsētas dome apstiprinajusi šādu pilsētas eelu pārdēvešanu: Puškina eelas par Kr Barona eelu, Aleksandra — par Rigas prospektu, Sebežas — par Latgales eelu, Stolipina — par Jelgavas eelu, Nikolaja — par Veestura eelu, Maskavas — par Puškina eelu, Ostrovas — par Talavijas eelu, Zirgu — par Daugavpils eelu, Dakteru — par Ventspils eelu, Policijas eelu: no ezera līdz Baznicas eelai — par Zinogogas eelu, no Baznicas eelas līdz Kalna eelai — par Tirgoņu eelu. Eelu nosaukumi uz māju plāksnem jaizlabo līdz 1. maijam. Ns.

Rēzekne. Latgales lauksaimneeku beedribu saveenība, lauksaimneecibas departamenta specialista vadībā, sariko no 24.—27 februarim, pee Rēzeknes apr. lauksaimn. b-bas „Sējejs", pareizas zirgu apkaišanas kursus. Īsumā noskaidros ari dažus teoretiskus jautajumus: zirgu audzešanā, nagu kopšanā u. c. Minetos kursus eeteicams kā lauksaimneekeem, tā ari kalejeem apmeklet. S.

Lopkopibas darbineeku apſpreede.

Schahdu apſpreedi Rigâ bija ſaſaukuſi Latweeſchu lauksaimneeku ekonomiſkà ſabeedriba. Apſpreedê peedalijàs lopkopibas darbineeki no wiſeem Latwijas nowadeem. Apſpreedes galwenais noluhks bija noſkaidrot lopbaribas ſtahwokli walſtî.

No Leepajas, Aiſputes un Kuldigas aprinkeem ſino J. Kalninſch un K. Muſchinſkis, ka lopbariba ir bojata, tomehr tàs peetiks. Wairakos pagaſtos meklê pecpirkt peena lopus, bet newar dabut.

No Wentspils un Talſu aprinkeem ſino J. Drugis, ka lopbariba ſtipri bojata, bet baribas truhkums neeſot paredſams, ja zeen waretu dabut pirkt labus peena lopus, tad daudſas ſaimneezibas tos wehletos eegahdatees.

Tukuma aprinki, kà ſino A. Gailite, eſot lopbaribas peeteekoſchi, pat pahrpalikumi, to paſchu ſino par Jelgawas aprinki E. Lihzis, tà ari tam peeweenojas no Bauſkas aprinku Linga. Jaunjelgawas aprinki eſot lopbaribas peeteekoſchi, jo aprinki wehl maſs lopu ſkaits, pee kam daudſ plawu, tas pats ari Iluksſtes aprinki. No Widſemes Maleenas ſino P. Melders, ka lopbariba ſlikta, tomehr tas peetiks. Tahdas paſchas ſinas dod par Rigas apkahrtni. No Seemelwidſemes ſino E. Oſers, ka daſchàs ſaimneezibàs ſajuhtams lopbaribas truhkums, tomehr tanis ſaimneezibàs, kuràs brauz lopkopibas pahrzauga, kurſ eekahrto pareiſu lopu ehdinaſchanu, lopbaribas peetiks.

Wiſpahrigais apſkats ir tahds, ka lopbaribas peetiks. Apſpreedê wehl noſkaidroja wairakus jautajumus. Wiſi lopkopibas darbineeki atſina, ka wiſlabakee Latwijà ir weetejee ſarkanraibee lopi, turpreti muſwehrigakee ir bruhnee, kuri loti ſlimo un nedod tik treknu peenu, kà ſarkanraibee.

Latwijas ſkolotaju kopejàs ſlimo kaſes walde.

Nemot wehrà, ka no katra pilnwarneeku wehleſchanu rajona ſinahzis tikai weens kandidatu ſarakſts, iſnemot Rigas pilſehtas pamatſkolu, Kr Barona eelà Nr. 1 (p. pusb.). Tſcheturtaina V. ſchk. 1 Nr. 8-b un Mihlſchſera eelà Nr. 15 [illegible] wehleſchanu grupu un Subates pilſehtas un apkahrtnes wehleſchanu rajonu, paſtno, ka iſoſ pahrejos wehleſchanu rajonos un grupàs, uſ ſtatutu 96. p. pamata, balſoſchana nenotiks un wiſi iſſtahditee kandidati ſkaitas par ſewehleeteem.

Minetà Rigas grupà wehleſchanas notiks ſch. g. 2. martà, ſlimo kaſes biroja telpàs. Lahtſchplehſchu eelà Nr. 22, dz. 2, no pliſt. 10 lihdz 4 de nà.

No Subates pilſehtas un apkahrtnes rajona noteiktà laikà naw iſnergts newens kandidatu ſarakſts. Tapehz ſchini rajonà notiks jaunas pilnwarneeku wehleſchanas ſch. g. 23 martà Subates pilſehtas latweeſchu ſamatſkolà no pliſt. 10 lihdz 4 d. Kaſes balſotaju ſkaits 3745, we lami 100 pilnwarneeki. Subates rajonà 49 dalibneeki wehlams 1 pilnwarneeks un 1 weenneeks. 12 dalibneeki ar perſonigeem paraſſteem war uſſtahdit ſawu kandidatu ſarakſtu, kurſch eeneedſams teeſchi kaſes waldei lihdz ſch. g. 5. martam.

Nenokavejiet

Latv. Sark. Krusta 5-kl. naudas loterejas Nr. 5, IV klases ložu atjaunošanu uz V klasi, kura turpinasies līdz 21. februarim s. g.

Ahrſemes.

Igaunijas ſinas.

Pabalſti pajaules karà krituſcho wezakeem. Pehz tagadejà penſiju likuma Igaunijà pabalſtus ſanem tikai pajaules kara inwalidi, krituſcho ſeewas un behrni, turpretim wezaki ne, jo pehz ſpehkà ſtahwoſcheem kreewu likumeem penſija krituſcho wezakeem naw paredſeta. Tagad waldibà eerosinats jautajums par penſiju likumu groſiſchanu tahdi, lai pabalſtus ſanemtu ari wezaki, kuri dehleem karà krihtot palikuſchi bez apgahdneeka. Kreewu likums pehz pajaules kara ſaudejis leetderibu, jo likumu faſtahdot wezaku apgahdneeki un weenigee dehli atſtahti mahjàs,

Walmeeras dramatiſkais teatris.

Walmeeras dramatiſko teatri wahrda pilnà ſinà war noſaukt par entuſiaſtu teatri. Ta leelà ſajuhſma un mahkſlas mihleſtiba, kahdu eedwehſch ſawam audſekneem teatra waditajs — Dombrowſkis-Dumbrajs, aprihnojama. Weetejee aktieri-wolonteeri upurê ſewi, ſawu brihwo laiku bez atlihdſibas. Pats ſaweem ſpehkeem, ar neziņu Kulturas Fonda pabalſtu teatrs weizis organiſeſchanàs darbus un nodroſchinajis ſawu eſſiſtenzi. Walmeerà wiſà kluſibà top darits nopeetns kulturels darbs. Tikai ſchehl, ka ſchi neapſchaubamà griba kalpot latwju mahkſlai atduras uſ nepahrwarameem ſchkehrſchkeem, ka leelo ſajuhſmu dalibneekos beeſchi klahpê tee nezeeſchamee apſtahkli, kahdos jaſtrahdà. Un tee buhtu — primitiwà ſkatuwes eekahrta, kura naw peemehrota leelakeem, klaſifkeem inſcenejumeem. Teatrim japeemehrojas apſtahkleem; inſcenejumus japeemehro ſkatuwei un primitiwàm dekorazijam, bet ne otradi. Saprotams, ka ſche newar buht runa par noleikta repertuara iſweidoſchanu. Teatra direkzija eſot jau reiſ luhguſi Kulturas Fondu atwehlet ſahdu ſumu ſkatuwes pahrbuhwei, bet luhgumu noraidits. Waj teeſcham Kulturas Fonda domê newaretu wehl reiſ pahrbaudit Walmeeras dramatiſkà teatra luhgumu pehz pabalſta un groſit ſawu noraidoſcho lehmumu. Pats ſaweem ſpehkeem teatrs ſcho darbu newar weikt un ja teatra darbiba norités ari turpmak ſchahdos ſchaufmigos apſtahkkos, teatrs ſahks nihkulot.

Man perſonigi jaapbrihno teatra waditaja Dombrowſka-Dumbraja neatlaidiba un darba mihleſtiba. Lai to ſapraſtu, japahrſina Walmeeras ihpatnejà politiſkà atmoſfera. Nekur partiju atteezibas nebija tik kraſi ſaſpihletas, kà Walmeerà. Un teatrim dibinotees, tikai neeeſpehjama kaut jel kahda kopdarbiba kulturelà laukà. Notizis brihnums — agrakee politiſkee pretineeki ſahk ſapraſtees. Teatra direkzijà eeeet 3 beſpartejiſkee — A. Melnalkſnis, J. Ihwans un Dombrowſkis-Dumbrajs un 2 ſoz.-dem. R. Kraſtinſch (pilſehtas galwa) un J. Bihrinſch. Nomeerinaſchanàs pa wiſu fronti wehl nu gan naw nomanama. Tà galeji labais ſpahrns web agitaziju pret teatri, kà pret „komuniſtiſku", pretwalſtiſku (sic!) organizaziju, denunzejot teatri pee waldibas. Ir bijis gadijums, ka uſ launprahtiga ſinojuma pamata iſdarita kratiſchana un dokumentu kontrole mehginajuma laikà. No otras, kà ſauzamàs „kreiſi-kreiſàs" puſes daſchi „prinzipu laudis" mehgina taiſit politiſku karjeru, wedot kampaniju pret teatri un perſonigi pret teatra waditaju D.-D. „prinzipu dehl". No weeras puſes „Seemeleekeus" nopel kà komunismu lugu un weizina jaunu ſportu jaunatnes ſtarpà — teatra atſiſchu plehſchanu no ſtabeem; no otras puſes „kas tee tahdi, kas dſeedaja" top rakſturota kà luga, kas palihdz pilſonu grozijameem organeem darbotees (sic!). Un tahdas mulkibas top klahſtitas tautas ſapulcê! Ir tomehr zeribas, ka weens otrs karſtgalwis, kà no labàs, tà no kreiſàs puſes galu galà apſtuſis un teatrs warês netrauzeti weikt ſawu ſirſchto darbu.

Beidſot wehl reiſ jagreeſch Kulturas Fonda wehriba uſ teem apſtahkleem, kahdos peeſpiestas darbotees Walmeeras teatrim un jaizlihdz nahkt talkà pahrbuhwet ſkatuwi, atwehlot ſchim gadijumam atteezigu pabalſtu. Scho neeeſcheſchamibu waretu apſtiprinat tee galwas pilſehtas mahkſlineeki, par kureem bij runa augſchà.

J.—ſcha.

---

pabalſtus ſanem tikai pajaules kara inwalidi, krituſcho ſeewas un behrni, turpretim wezaki ne, jo pehz ſpehkà ſtahwoſcheem kreewu likumeem penſija krituſcho wezakeem naw paredſeta. Tagad waldibà eerosinats jautajums par penſiju likumu groſiſchanu tahdi, lai pabalſtus ſanemtu ari wezaki, kuri dehleem karà krihtot palikuſchi bez apgahdneeka. Kreewu likums pehz pajaules kara ſaudejis leetderibu, jo likumu faſtahdot wezaku apgahdneeki un weenigee dehli atſtahti mahjàs,

---

Baroneſes Linden un grafa De-Liſafa mihleſtiba.

G. De-Wer Stekpula romans.

(41 turpinajums.)

„Waj neeſmu nokawejuſi?" grafeene eeſauzàs. „Bet kur tad mans apburoſchais marſchals? Ak, meſſiê, es domaju, ka juhs nemaj neeſat redſams, bet juhs tikai aiſſlehpuſi de-Schuaijeſa beſkaunība un de-Sartina warenums."

„Madam," de-Riſcheljê teiza, ſkuhpſtidams winas pirkſtu galinus, „ie ſaimneeks ir de-Sartins, kurſch man parahdija godu uſ ſchodeenu nemt manu namu ſawà rihzibà. Eeluhgumus gan iſſuhtiju es, bet tas bij tikai tahds majs joks."

„Teeſcham?" grafeene ſazija, juſdama nejauſchumu nemeeru, kad marſchals peemineja „majo joku," kurà peedalas polizijas miniſtrs. „Bet kà tad klahjas filoſofu kungeem, dahrgais de-Sartin? Un kà mulkeem weizas, meſſiê de-Schuaijeſs?"

„Madam, es teeſcham neſinu," de-Schuaijeſs atbildeja. „Waizajat meſſiê de-Riſcheljê."

De-Riſcheljê vazehla lorneti un ſaka ſkatitees uſ de-Schuaijeſu.

„Aizmirſtot, madam," winſch teiza, „teem klahjas ginjàt brangi.

„Madam, juhs jautajàt, kà klahjas filoſofeem?" de Sartins waizaja.

„Pateizos," grafeene ſehſdamàs teiza, „meſſiê de-Riſcheljê man jau teiza, ka wineem klahjas loti labi. Meſſiê de-Schuaijeſ, ſolinu jem kahjam."

„Ak, wehl paſaule aiztaupiſuſchàs Weneras kahjiņas," de-Riſcheljê teiza, kad de-Schuaijeſs palika ſolinu grafeenei ſem kahjam.

„Ak, ja, meſſiê," wina nopuhtàs, „kad wiņš ſemes mita ſchi burwigà dama, ta nebija lihdſena, kà ſchis ſolinſch; bet nuhſu deenàs ta ir. pawiſam lihdſena, ja gan — lihdſena, rupja, newajadſiga un nowajata."

„Bet, madam, kà taudis lihdz tam nonahkuſchi?" de-Schuaijeſs waizaja, iſlikdamees, ka to loti noſchehlo.

„Ak, eſmu zeetuſi ſmagu jaudejumu, kuru tikai juhs, meſſiê, warat man iſlihdſinat."

„Saudejumu?"

„Ja gan, es pajaudeju ſawu pehrtikenu Dahrgais de-Sartin, eſmu iſſalkuſi un ſcho dſchentelmenu aſprahtibas neſpehj mani apmeerinat."

„Madam, kuru katru brihdi war eeraftees madam de-Stenlis."

„A-a, de-Stenlis! Stahſta, ka wina pehz rakſtura dejam pee meſſiê de-Dirà wairs ne gukot, ne ehdot."

„Tad wina buhs paſaudejuſi ſawu ſirdi."

„Ne, meſſiê, wina nu tikai ſewi ihſti atraduſi."

Durwis atkal atwehràs

„Madam de-Stenlis."

„Waj eſmu nokawejuſi?" wina eenahkdama jautaja. „Peedodeet man, dahrgais meſſiê de-Riſcheljê. Sweiki, meſſiê de-Schuaijeſ. Meſſiê de-Sartin, es atlauju jums manu roku noſkuhpſtit, ja ween apſolatees neeekoſt winà. mani ſweizinot."

„Dahrgà Zelestine!" grafeene peezehlàs un abas damas apſkahwàs, „juhs iſſkatatees jaunaka, kà jebkad."

„Ari juhs, dahrga Margarete. Mehs tikko taiſni par to runajàm, zik juhs wehl labi iſſkatatees, eewehrojot juhſu gadus. Bet ſineet, ka ſchodeen ſaimneeks naw wis meſſiê de-Riſcheljê. Muhs uſ brokaſtim aizinajis meſſiê de-Sartins, tikai iſleetodams de-Riſcheljê wahrdu. Ta ir brihniſchka ideja, waj naw teeſa, kaut gan es pawiſam neſaprotu, kahds bijis meſſiê de-Sartina mehrkis. Tomehr. tomehr tas iſſkatas pehz ſajwehreſitibas."

De-Stenlis pagreejàs pret marſchalu

„Iſſkatas pehz ſajwehreſitibas? Ne, nebuht neiſſkatas, bet ta ari ir ihſta ſajwehreſitiba. Bet nu, meſſiê de-Riſcheljê, kà juhs domajat attaiſnotees, ka eſat eewilinajuſchi mani weeſos pee meſſiê de-Sartina?"

„Madam, weentgais, ko waru jums teikt, ir, ka ſchodeen man uſmahzàs kahda dama un tà kà es winu pee ſewis aizinat newaru, tad luhdzu de-Sartinu, lai winſch ņemas nama tehwa peenahkumus."

„Kas ta ir par damu? Waj drihkſt ſinat, kà winu ſauz?"

„Baroneſe Linden."

„Tahdà gadijumà, meſſiê," de-Stenlis teiza, „ja ſchi dama ſchodeen aizinata muhſu ſabeedribà, es tuhlin eju prom."

„Es ari," d'Arlankur teiza, uſlekdama no krehſla.

„Pazeetibu, madam," marſchals ſazija. „Paſkatatees uſ meſſiê de-Sartinu."

De-Sartins paſmaidija.

„Luhdſu, madam, ſehſtatees," winſch teiza. „Schi ſeeweete uſmahzàs meſſiê de-Riſcheljê tika tambehl, lai poliziias miniſtrs winu peenemtu, bet winam kabatà jau gatawa pawehle ſcho damu apzeetinat."

„O, ma foi! Nu, tas gan ir amiſanti!" de-Stenlis eeſauzàs un faſita plaukſtas.

Dſirdot ſchis ſeeweetes wahrdu minam, kura wakar to aplehja ar uhdeni, de-Schuaijeſs nobahla kà audeklis. Nu, dſirdedams, ko ſaka de-Sartins, winſch gawileja aiſ preeka.

Schai brihdi eenahza fulainis un wehſtija, ka atnahzis Boregars; de-Sartins atwainojàs un iſgahja. Pehz kahda brihſcha eenahkdams atpakaļ iſtabà, winſch redſeja, ka weeſi faſtahjuſchees ap marſchalu, wiſi treez un neatlaiſchas ar ſaweem beſgaligeem jautajumeem de-Riſcheljê. Wiſi bij loti jautri; tee, aizmirdſot, preezajàs aiſ launo uſwaras preeka, kuru wini laſija de-Sartina ſejà, kad tas eenahza iſtabà.

„Lamatas iſliktas," de-Sartins teiza. „Gaidiſim nu peliti, kura ſtipri noſebojuſi. Bet brokaſtis mums naw ko kawet."

Leelais pulkſtens pils ſehtà ſita weenu reiſi, bija puſweens.

Tikko iſdſiſa pulkſtena ſkanas, kà atwehràs leelàs durwis, kas weda no weeſu iſtabas ehdamiſtabà; pee durwim ſtahweja ſults pils uſrangs un aiſ wina weeſeem klahtais galds, ſneegbaltu galdautu ſegts; tur bij ſidraba un kriſtala trauki un pukes; pee katra krehſla atſweltnes ſtahweja fulaini ſtingràm ſejam; galerejà ſehdeja muſikanti un galerejas iſleektàs margas ſkaiſti ſapluhda ar ſeenu greznojumeem. Pa walejam durwim eetſchà pluhda wijolu ſeega muſika un pils uſrauga ſkalà, ſpehziga balſs weſtija

„Juhſu gaidi a, galds ir klahts."

6.

Schurka, kaitis un grands.

Baroneſe Linden nedomaja agri orauki pee de-Riſcheljê un tambehl winas kareete eebrauza marſchala pils ſehtà ne agrak, kà tſchetrdeſmit peezas minutes uſ weeneem.

Wina weegli iſleza no kareetes, kahpa augſchà pa trepem, eegahja preekſchnamà un ſahka apkahrt raudſitees. Pee de-Riſcheljê weeſu iſtabas durwim ſtahweja kahds kungs un ſarunajàs ar fulainem, kuri bij ap to faſtahjuſchi. Ceraudſijis baroneſi, ſchis kungs pahrtrauza ſarunu un gahja pee winas.

„Baroneſe Linden?" Boregars paloždamees jautaja.

„Ja, tà mani ſauz."

„Tahdà gadijumà, madam," Boregars ſazija, kluſak, lai pahrejee, kas bija preekſchnamà, nedſirdetu, „man uſtizets nepatihkamais peenahkums jums ſinot, ka herzogs ſchodeen newar juhs peenemt; bet daſchàm perſonam uſaizinajumus bij peeſuhtijis grafs de-Sartins un aizinatee weeſi ir jau pee galda."

„Ak, tà," wina teiza, uzreiz aptwerdama, ka aiſ wiſa ta ſlehpjas kahds de-Sartina nekreetus noluhks. „Nu labi. Ja jau eſmu ſche, tad gribu ſatikt meſſiê de-Sartinu. Eewedeet mani pee wina."

„Madam, man loti ſchehl, bet jums buhs jagaida, kamehr weeſi pabeigs brokaſtot. Ja madam wehlas eet weeſu iſtabà . . ."

Baroneſe drebet drebeja aiſ duſmam par ſchahdu apwainojumu, bet ahreji palika pawiſam meerига un gahja Boregaram lihdz.

Boregaram ſchahdi uzdewumi loti nepatika. Wakar wakarà winſch teeſcham jau aizgirta flajdu, kurà eekehràs de-Liſafs un tambehl winſch de-Sartinam jau teiza, ka tahlakas iſſinas ir pilnigi leekas; un tas bij teeſa.

(Turpmak wehl.)

Raibais kaktz.

Ediſons ſwin ſawu 77 gadu dſimſchanas deenu.

Schai gadijumà ſlawenais ſignidrotajs ſanehmis no wiſàm paſaules malàm daudz telegramu un dahwanu. Sarunà ar ſchurnaliſteem Ediſons apgalwojis, ka radio nekad neiſſpeedis telefonu un telegrafu; ka gaiſa transfiſs neeenems dſelſszelu un lugu weetu un nekad neiſdoſoes nodzimai ſtarpplanetu ſakſkſmi. —

M-me Sorgne.

Nupat Londonà nomirusi weena no eewehrojamakàm franciſchu ſindikaliſtiem un ſozialiſtiem, m-me Sorgne ahrſto un filoſofa „Durand de Gros" meitа. Kà juma meitene ta eeſtahjas „Comedie-Française" bet drihz neen atſtahj teatri un peekeras ſchurnaliſtu darbibai. Wina ſtrahdaja pee labakeem franciſchu un beigu ſozialiſtu laikraſtieem un drihz ween kluwa paſihſtama ar ſawu rewoluzionaro domu ſtraujumu un dedſibu. Italijà winu waino, ka ta peedalijuſies pee lehnina Wiktora Emanuela ſlepkawibas mehginajuma. Beidſot teeſa attaiſno winu. Wiſàs ſireika kuſtibàs wina nem dſihwu dalibu. Portugalê, Liſabonà wina ſarihko leelu ſkandalu internazionalà meera kongreſà. Wina atteizàs peezeltees, kad eeradàs lehniņſch ſehſchu ſahlê. Beidſamà laikà winas darbibà bija nomanams ſtraujuma atpluhdums. —

Jauna ekſpedizija uſ Ewerestu.

Angļu generalš Briſs organiſê jaunu ekſpediziju uſ wiſaugſtako kalna wirſotni Ewerestu. Waroniņo nodomu iſwedis pawaſari 1924. g. Angļu ekſpedizija pahrleezinata, ka ſchoreiſ tai iſdoſees aiſſneegt paſchu wirſotni. Preeſch tam, nemot wehrà diwu pirmo ekſpediziju peedſihwojumus, generalis iſſtrahdà weſelu aiſſargu lihdſeklu planu, lai guhtu pilnu uſwaru. —

Noſaluſchi behrni Maſkawà.

„Daily Mail" ſino, ka no 10. dezembra lihdſ 25. janwarim uſ Maſkawas eelam pazelti 1035 noſaluſchi behrni. Bez tam tai paſchà laikà atraſti 3.785 puſnoſaluſchi. Par ſcho breeſmigo parahdibu darits ſinams padomju komitejai. —

Waj wezus zilweku war padarit jaunus?

Woronoſs, kas jau wairakus gadus nodarbojas ar ſchis problemas atriſinaſchanu pallaban iſdewis grahmatu, kurà apſkata 43 gadijumus ar mehrkoka dſeedſeru eepoteſchanu. Pa leelakai daļai poteſchana iſdarita pee arteriſkleroſa un pahragras nowejoſchanàs. Mirſchanas gadijumu naw bijis neweena. Negatiwi panahkumi 5 (12%), ko Woronoſs iſſkaidro, ka ſchimpanſe bijuſi pahraf jauna. Poſitiwi panahkumi galwenàm kahrtàm fiſiſkà ſinà, bet ari garigà 36 (88%). Poſitiwi panahkumi wiſos dſihwibas punktos 26 (65%). Miris weens 77 gadus wecs 2 gadus pehz operazijas.

Wiſi iſoperetee juhtotees labi un wiſai apmeerinati. Ari pats Woronoſs apmeerinats ar panahkumeem. Grahmatê ne wahrda par mehrkaku juhtam.

Kas jaſin koketai ſeeweetei?

Lai uſturetu ſawu jaunibu, ruhpigi jokopj gihmja ahda. Lai roka buhtu iſkaiſta, to nedrihkſt maſgat ne pahraf karſtà, ne pahraf aukſtà uhdenî. Lai uſ wirſlubpas neaugtu nepatihkamas ipaſwinas, kairu rihta lai japahrwelk ar „l'eau oxygenée". Lai ſobi buhtu weſeli un baltti, tos (ateru bozen jatibra ar pelneem un reiſ nedeļà ar zitrona ahreju miſas balu.

TAUTSAIMNIECIBAS UN TECHN. ŽURNALS
„EKONOMISTS“
Nr. 4 ievietoti sěkoši raksti: Musu ienākuma nodoklis — Alberts Zalta; Naudas reformas problemi Baltijas valstīm — prof. A. Zachs; Nekustamas mantas vērtēšana; Lietavas saimnieciskais stāvoklis — A. Liepajas tirdzniecība un kuģniecība — A. Z.; Koku tirgus — Z.; Statistika, likumi un rīkojumi, akcionaru sapulces un statuti.
Dabūjams lielakos grāmatveikalos, kioskos un ekspedicijā: Nikolaja ielā Nr. 2. Numurs maksā Ls —,70 (35 Latw. rubļi).

turpretim pašaules karsch galigi grosijis stahwokli.

Starptautisko gaisa kuģneezibas konwenziju Igaunijas waldiba noraidijusi, lihdz tam laikam, kamehr eewahks finas par kaiminwalstu eesakateem gaisa kuģneezibas konwenzijas leetā, jo ari Latwija tai wehl neesot peeweenojusees.

150.000 pabalsta Igaunijas koru saweenibai peespreedusi isglihtibas ministrija muzikas schuruala isdoschanai.

Jaunakee notikumi.

LTA. Falzes separatistu nodibinatā „autonomā waldiba“ likwidejusies un winas weetā apgabala padome usnemas saņēmā ar Sabeedroto Reinsemes komisijas delegateem gahdat par fabeedrisko meera un kahrtibas usturēschanu.

Sestdeen fahzees wispahrejais streiks Anglijas ostās, jo darumas starp usnehmeju un strahdneeku delegateem neskatoties uz darba ministra Schou starpneezibu isbeiguschās bez panahkumeem.

Maskawas „Isweštija“ ahrkahrtigi asā formā **usbruhk Igaunijai** par winas eekschleetu ministra Einbunda isteizeeneem, ka igaunu komunisti esot sanehmuschi naudas pabalstus no treschās internazionales zaur padomju suhtneezibu Tallinā. „Mehs esam pahrleezinati,“ saka laikraksts“, ka padomju waldiba neatstahs scho isaizinajumu bez pelnitās atbildes.“

Meklenburgas landtagā weleschanās sozialdemokrati zeetuschi smagus saudejumus, turpretim par komunisteem nodoto balsu skaits ahrkahrtigi peeaudsis.

Franzijas republikas presidents Mēerans swinigā audienzē peenehmis jauneezelto Wahzijas wehstneeku son Höschu.

Polijas kara ministrs Sosnkowskis atkahpees no amata. Par wina pehznahzeju eezelts generalis Sikorskis, bijuschais ministru presidents.

Maskawā eeradees Italijas wehstneeks grafs Manzoni.

Leetawas ahrleetu ministrs un Sweedrijas suhtnis apmainijuschees notam, kuras nokahrto abu walstu atteezibas tirdsneezīskās politikas laukā.

Padomju Kreewija peedalisees Londonas starptautiskā isstahdē nahkoschā gadā.

Portugales presidents swinigi atklahjis latinu walstu preses kongresu, kurā peedalas 80 schurnalisti.

Pahrtraukti diplomatiskee sakari starp Saweenotām Walstim un Honduras republiku Widusamerikā.

Pee apschaudischanās Waschingtonā starp nodokļu eeredneem un wisku kontrabandisteem smagi eewainots galwā garamejoschais senators Grins.

Tautas nobalsoschanā Schweizē ar eewehrojamu balsu wairakumu atraidits preeksklikums pagarinat darba nedēļu uz 54 stundam.

Riga.

Rigas pilsētas apkurināschana.

Pilsētas eestahdschu apkurināschanas jautajums jau ilgaku laiku ir nodarbinajis Rigas pilsētas finansu wadibu. 1920.—1922. g. wisi pilsētas usnehmumi un eestahdes tika apkurinatas ar malku, un bija wajadsigas lihdz 30,000 kub. asis malkas gadā. Leelakā daļa no schis malkas tika sanemta no Rigas pilsētas mescheem Olainē, Ogrē u. z. Isbeidzot izsirschanas darbus schajos meschos, pilsētai malka bija jaeegahdajas tirgū, kas stipri pawairoja apkurināschanas isdewumus.

Malkas zenas ir famehrā augstas, un, lai famasinatu isdewumus pilsētas walde ir pahrgahjusi uz apkurināschanu ar akmena ogleem un koksu, ar kuru tagad teek apkurinati wisi pilsētas usnehmumi, eestahdes, slimnizas un leelakā daļa patwerstmes. Wisleelako wairumu koksu un akmena ogles patērē elektriskā stacija — 480,000 pudu gadā; raschojot 26,000,000 klw. stundā. Preeksch pilsētas usnehmumu apkurināschanas wajadsibam tekoschā budscheta gadā paredsētas sekoschas sumas: preeksch elektribas stacijas — 1,800,000 Ls, pilsētas gajes eestahdem — 240,000 Ls, uhdenswadam — 113,000 Ls.

Ari daschi pilsētas privatee nami zentralas apkurināschanas wajadsibam leeto koksu un akmena ogles.

Ir ari mehginajumi leetot kuhdru zentralai apkurināschanai, kas dewuschi labus panahkumus. Daschi privatee usnehmeji, sanemdami kuhdru no Rigas apkahrtnes purweem, ir usnehmuschees atsewischku mahju zentralo apkurināschanu ar kuhdru par 450 rbl. isstabu. Turpretim apkurināschana ar malku ismaksā nemasak kā 650 lihdz 750 rbl. isstaba.

Ir paredsams, ka apkurināschana ar kuhdru turpmākos gados tiks praktiseta daudz plaschakos apmehros, jo ir jau pehdejais laiks sahkt peegreesti leelaku wehribu muhsu meschu taupischanai.

Rigas pilsētas nodokļi.

Par 1923. gadu pilsētas walde ir eenehmusi par dažadeem nodokleem sekoschas sumas: ispreetschu nodokļis dewis — 729,000 Ls, sirgu nodokļis — 43,000 Ls, sunu — 15,600 Ls, prozentualais peenas nodokļis — 1,370,000 Ls, no nekustameem ihpaschumeem — 472,000 Ls, dsihwokļu nodokļis — 276,000 Ls, par kanalisacijas leetoschanu — 170,000 Ls, no ēdu naudam — 84,000 Ls, sludinajumu nod. — 60,000 Ls, pudu nod. — 331,000 Ls, tilta nod. — 90,000 Ls, par peerakstischanas (no eebrauzejeem Rigā) — 19,600 Ls, biljardu nod. — 1277 Ls, no [illegible] — 6500 Ls. M.

Kulturelo dsihwi un ispreezas Rigā 1923. gadā

raksturo sekoschi skaitli: isdotas atļaujas 1491 sapulcēm noturēschanai, 2750 isrihkojumeem, 356 lekcijam un lasijumeem, 58 koncerteem un kongreseem, 12 kurseem, 24 isstahdem, 1113 teatru un kino izrahdem, 12 bibliotēku un 56 grahmatu weikalu atwehrschanai.

Zensēti un atlauti isplatīt daschadi drukas darbi (afischas, ussaukumi, programas, reklamas u. t. t.) — 4449.

Prefekturas eeredzēti ir isdarijuschi kontroli pee loterejam — 312 gadijumos, pee seedojumu wahkschanas — 218 gadij., apskatīt seedojumu wahkschanas listes —8274 gadijumos.

1923. gadā pawisam Rigā darbojuschees 66 teatri, kino-warietē un kabarē.

Eelu tirdsneezība Rigā.

Par 1923. gadu Rigā ir issneegtas atļaujas braukschanai 2.195 fuageem ormaneem, 598 weegleem ormaneem, 2.624 welosipedisteem, 392 automobileem, 131 motocikleteem, 482 ratiem stuhmejeem, 41 sabaku spodrinatajeem, 6 personu swaru tureschanai publiskās weetās, 8 ekspreschem un 30 atļaujas lauku turetajeem.

Bez tam isdotas 310 atļaujas tirgoschanai ar laikrakstēem, 315 ar tabakas prezem, 25 kolportaschem un 5 atļaujas eelu fotografeem. V.

Par namu juntu noklahschanu ar schindeleem

pilsētas atsewischkās dalās sinojis pilsētas waldes buhwnodaļas komisijai buhwinspektors H. Melbarts, aisrahdot, ka tas runā preti pastahwoschem buhwnoteikumeem, kuri noteiz juntu noklahschanu tikai ar ugunsdrošchu materialu. Eewehrojot, ka ar pilsētas administratīwo robeschu notikuschu paplaschinaschanu, jaunpeeweenotā teritorijā buhs daudz tahdu namu, buhwnodaļas komisija nolehmusi, likt pilsētas waldei preekschā, atstaht buhwnodaļai teesibu, tajos pil ehtas rajona eezirknos, kureem laukšaimneezisks raksturs, atļaut namu ihpaschnekeem klaht jumtus ari ar schindeleem, kur buhwnodaļa atrastu to par eespejamu. —hr—

Latwijas skolotaju otro krahj-aisdewu sabeedribu

nodibinaja 15. febr., eewehlot waldē K. Buli, J. Steinbriku un Waldemaru Osolinu, bet par weetneekeem — A. Sestuli un J. Wihnsaraju; padomē: E. Nagobadu, P. Luhtaku, P. Kuhli, Wald. Sahliti un A. Witschu un par weetneekeem — Olawa kdsi, L. Straupmani un Aizkraukli; rewisijas komisijā: J. Speru, W. Wehmani un A. Spudinu un par weetneekeem — K. Jansonu un J. Kalninu. a.

Kara inwalidu saweenibas

sapulzē 17. febr. izrahdijās, ka daudzi inwalidi zeesch truhkumu un nēdabū peemehrigas nodarboschanās. Wisur winus atraidot, jo netruhkstot weselu zilweku, kas warot ispildit darbu labak. Daudzi wihluschees zeribās uz eelu tirdsneezibu ar laikrakstēem un tabakas prezem, jo pilsēta pagarinajusi agrako tirgotaju teesibas. Tā kahdi 50 kara inwalidi palikuschi tukschā, peelaisti tikai kahdi 80, bet no agrakajeem priwatajeem atstahti ap 260. Wairāki jau isbeiguschi sawus pasahkumus. Nomas pahrmehrigo paaugstinaschanu sapulze atsina par neattaisnojamu. Apspreeda ari strahdneeku arodbeedribu zentralbiroja awischu sekojas ujaizinajumu peeweenotees schai sekojai, bet eewehrojot to, ka sekojā apweenojuschees awischu pavēdzeji ir darba spēhjigi un ari labi eedsihwojuschees, usaizinajumam nepeekrita; bet gan nolehma sekojā apweenotos eelu tirgotajus usaizinat atteiktees no eelu tirdsneezibas inwalideem par labu. Noskaidrojās ari, ka daļa kara inwalidu neinteresejas par saweenibas darbibu un tapehz isplatas par winu nepareizas baumas. Nolehma atklahti usaizinat wisus kara inwalidus pahrleezinatees par darbibu paschā saweenībā.

Ugunsgrēki Rigā.

1923. gadā Rigā registreti 154 ugunsgrēki (1922. — 164), no teem leeli ugunsgrēki — 7 (1922. g. — 2), widēji — 45 (48), mazi — 102 (114.). Wiswairāk ugunsgrēki notikuschi 3. polizijas eezirknī, bet wismazāk — 12. Pehz atsewischkeem mehneschēem — pirmo weetu eenem februaris, pēdejo — augusts.

Pee ugunsgrēkeem notikuschi pawisam 17 nelaimes gadijumu, pee kam 6 no zeetušcheem ir miruschi un 11 dabujuschi eewainojumus. Par wisu 1923. gadu ugunsdsēsēji issaukti pawisam 304 reises, pee kam 77 gadijumos ugunsdsēsēji maldinati ar nepareiseem sinojumeem. No wiseem sinojumeem par ugunsgrēkeem 62% ir isdarīti zaur signateem, 8,0% par tahlruni un 8% personigi.

Ugunsdsēsēju nodalas ustureschana pilsētai ir ismaksajusi 266,652 Ls. W.

Lipigas slimibas.

Par pēdejo nedēļu pilsētas weselibas nodaļā registreti 92 saslimschanas gadijumi ar lipigām slimibam (nedēļu eepreetsch — 59), ar wēdera tifu 11 (2 gadijumi), masalām 48 (34), scharlaku 16 (9), difteritu 3 (5), influenzi 5 (2), rosi 1 (1), desenteriju 1 (1), paratiti 4 (4), wēja bakam 3 (3) un plauschu tuberkulosi — (2). w.

Rigas dsimtssarakstu nodaļā ussaukti

18. februari:

Konzertmeistars Alfreds Wilhelms Holsts no Wezmuischas pag. ar Margareti Elisabeti Amende no Rigas; kurpnēks Nikolajs Mimais no Leetawas ar Petronellu Schatrewitsch no Daugawpils; dzelzceļnieks Alfreds Lahzis no Baujkas ar Zrunu Olgu Ottiliju Gutowiki no Birscheem; jurists Aleksandrs Perkjis Zimmermans no Leepajas ar Weru Emiliju Elisabeti Lawson, dsim. Schnabel, no Rigas; strahdneeks Adolfs Jaksitis no Leetawas ar Greetu Zahlit, dsim. Stuje, no Edoles draudzes; strahdneeks Woizechs Werdinsch no Kokneses ar Annu Bernatowitsch no Rigas; galdneeks Jānis Roberts Koleiwo no Rigas ar Marīju Emiliju Swagul no Leepajas; schofers Ernests Eduards Stankewitschs no Dundagas draudzes ar Annu Kristīni Krischenfeld, al. Kristowski, no Rigas; atlehdzineeks Jānis Drewinsch no Rigas ar Marīju Putnin no Rembates pag.; tirgotaja Eduards Osolinsch-Osols no Stopineem ar Marīju Mildu Muhrneek no Osolineeku pag.; strahdneeks Andrejs Slepinsch no Rigas ar Bertu Bieneek no Jaunpeebalgas; ormanis Mārtiņš Jōhans Martinsch Woikowskis no Rigas ar Katrīni Lahzis no Leetawas; kandelers Ernests Wilhelms Richters no Rigas ar Bertu Wilhelmīni Heleni Meischewitz no Rigas; kantorists Konstantins Jēkabs Gailis, al. Gailis no Rigas ar Lonīju Januschlewitsch no Leetawas: eeredzis Matīss Rudolfs Schukowskis no Rigas ar Annu Rosen no Jaunjelgawas; Jānis Alfreds Sichmans no Kalnmuischas pag. ar Minnu Aleksandru Balod no Dubultēem. —an.

Behgli un aptauti no Kreewijas:

18. februari Rehzeknes karantiņā eeraduschees: Elksnis Frīzis no Sehpils pagasta, Upeneeks Paulis no Demenes pagasta, Pawlowitaja Jadwiga no Ozunas pagasta, Kirsteins Eduards, Luba un Wadims no Rigas, Schdankowskis Michails un Anna no Jlukstes apriņķa un Olekšch Stanisławs no Domopoles. z.

Pilsētas ekspeditori noturejuschi sapulzi, kura nolehma nodibināt jaunu transporta ekspedicioru beedrību. Sa.

4. Walmeeras kahjneeku pulka 5 gadu swētki

wakar Widsemes kasarmēs bija kareiwisks sposchums. 4. Walmeeras pulks bija pirmais Seemeļu armijā. Grūhtās un asinainās zihnas winsch usswaroschi weizis no paschām tahlakām Seemellatwijas robeschām lihdz Juglai pee Rigas, gan pret farkano armiju, gan wahju djelsdiwisijam un Goltza pulkeem. Swētkos pulku godinaja bijuschais Seemelarmijas wirspawehlneeks Semitans ar pulka komandeeri plkw. Kārwiņu, sagaidot kopā ar wisu pulku Widsemes diwisijas komandeeri generali Apini, ministru presidentu Samueli un kara ministri Birkensteinu. 1/2 11 deenā ar krahschņo karogu un muzīku pulks ar weeseem isnahza parades laukā swinigi sagaidīt walsts presidentu J. Tschakstī, kas apstaigaja paradē isstahdito pulku, to apsweizot, pehz kam notureja swinīgu deewkalposchanu jauki puschkotā bažnīcā. Zildinoschs bija garnisona mahzītaja Terina spredikis. Pehz deewkalposchanas parades laukā walsts presidents peenehma pulka paradi, kas peerahdija pulka disciplineto braschibu un kareiwisko weiklibu. Pateizees par paradi, walsts presidents izsehla pulka leelos nopelnus un isteiza neschaubigu pahrleezibu par winu nelauschamo waronibu nahkotnē. Presidents ar weeseem apskatija kasarmes un eepasinās ar kareiwju dsihwi un tās eekahrtu, pehz kam pasneedsa pulkam un weeseem brokastu. Wakarā kareiwjeem bija kupli apmeklets koncertballe L. Gildē un wirsneekeem Wirsneeku klubā.

Pilsētas lombards greesees pee Latwijas baukas ar luhgumu aisdot winam 80.000 latus. Lombards lihdz schim eegulditis kihlās 15 miljonus rubļu. Pataban eisdod pret kihlam naudu aprobeschotās sumās un ne wairak, kā apmeham 200 personam deenā. La.

Uz juhneezibas d-ta preekschlikumu jaunais W. Beardmore u. Co. lugu buhwetawā (Skotijā) pagatawotais ledlauzis Rigas ostas wajadsibam nokrustīts par „Krischjani Waldemaru“. La.

Wairāki angļu koku tirgotaji aisbrauza uz Kreewiju, lai mehginatu stahtees sakaros ar padomju waldibu par leelaku meschu gabalu uspirkschanu. Ns.

Daschadu smarschuhdenu eewests pagahjuschā gadā no ahrsemem par wairak kā 6 miljoneem latu. Nodomats aizleegt tahdu smarschuhdenu eewešchanu no ahrsemem, kuras rasčo muhsu paschu ruhpneeki. a.

Prostitueto skaits joprojam stipri leels. Janwara mehnesī eewestokas slimnīcā 60, izrakstītas no slimnīcas — 50, palikā slimnīcā uz 1. februari — 48. Pawisam sem policijas usraudsibas — 260.

Pahrbaudot eedsihwotaju dokumentus pēdejā laikā atrod eewehrojami daudz zilweku, kas eebraukuschi Latwijā bez atļaujas un usturas nepeerakstīti uschees. a.

Administratīwi sodīti par peerakstischanās nosazijumu pahrkahpschanu — Sahra Wulf, Widus eelā 11, Wolfs Olischwangs, Plkw. Brēscha eelā 7, un Jewgenijs Danilers, Alberta eelā 11, ar 5, 20 un 30 lat. waj 2, 7 un 10 deen. aresta, Emme Schulz, Sadownikowa eelā 35, ar 50 lat. waj 14 deen. aresta, Fridrichs Behrsinsch ar 1 mehnesi aresta, Schifre Feitelbaum ar 40 lat. waj 14 deenam aresta, Edwarts Blaus ar 1 mehnesi, Wladimirs Heis ar 3 mehneschēem, Alberts Stinows ar 14 deen. aresta un Olga Aleksander ar 1 mehnesi aresta; bet par eebraukschanu Latwijā bez atļaujas — Salamans Drujans un Rebeka Drujan ar 40 lat. waj 14 deen. aresta un 16 lat. wisas naudas latrs. a.

Administratīwi sodījusi Rigas prefektura sch. g. janwari 572 personas ar 8219 ls. Ns.

Latwijas skolotaju kopejās slimo kases pasinojumu pilnwarneeku wehleschanu jautajumā skat. slimnīcajumu leikta starpā.

Radio laukšaimneezibā. „Laukšaimneeku nedēļā“ laukšaimneezibas departamenta darbineeks J. Barlotti referēs par meteorologiju un radio peeteetoschanu laukšaimneezibā. Bez tam radio aparats teek praktiski demonstrēts „lauzineeku un pilsētneeku tuwinaschanas wakarā“.

Seedojumi mahsturibas isglihtibai. L. L. Zentralbeedribai Rigas birschas banka pasinojusi, ka bez jau seedoteem 3000 rbl., wina wehl sawahkusi 4000 rbl. seedojumu seeweeschu mahjturibas seminara wajadsibam. Bez tam zaur L. Kugren kdsi Schweizes firma A. Eigeman seedojusi schokolades par 2000 rbl., firma Emil Schneider un Walentina Schulzer, 10 dutschu daschadu kabatas naschu un rakstamleetas.

Bischkopibas weizinaschana. Peru puwes apkaroschanas noluhkā L. bischkop. z-ba isdod broschuru „Peru puwe un winas apkaroschana“ no mag. P. Rigas.

Rigas skolotaju arodbeedribas gada pilna beedru sapulze notiks 24. februari plkst. 10 no rihta Kurmanowa eelā 18.

Dselsszeļneeku beedriba sasauz 22. februari, p. 17, dselsszeļu wirswaldes 318. istabā, konduktoru un smehretaju dzelszeļneeku beedribas beedru sapulci. Deenas kahrtibā konduktoru un smehretaju apaksdzelszijas noorganisēschana.

Latwijas biologijas beedriba. 21. febr., 7 wak., anatomijas klausztawā (Kronwalda bulw. Nr. 9) notiks beedribas atklahta sinatniska sēde. Deenas kahrtibā: Prof. G. Balmans: Diwkahrschi weidojumi muskuļsistemā. Asist. J. Wilde: Par sihwu antropologiju.

„**Mahte un bērns**“ sekoja pee Latw. seew. nacionalās ligas sarihko preekschlasijumu sawas telpās, Ehrgļu eelā 1a, 21. februari, 7 wakarā. Lasīs Dr. med. G. Reinhards par tematu: „Wezaki, bērni un alkohols“. Geeja brihwa.

Pretalkohola beedriba nodibinajusi sporta grupu un sarihko saweem beedreem kursēšanu un koristeem besmakšas plastikas un wingroschanas kursus. Plastika pirmdeenās un zeturdeenās no p. 5½—7 wakarā un wingroschana tais paschās deenās, no 9—10 wakarā, S. p. k. ielpās.

Mahksla.

Nacionalā opera.

Schodeen skolneekeem un eeredneem 6. simfoniskā koncerta atkahrtojums. Programā Strabina simfonija Nr. 1 op. 26 un simfonija Nr. 3 („Deewischkā Poema“) op. 43. Peedalas O. Plawneek, M. Wehtra, simfoniskais orkestrs un operas koris. Diridents Teodors Reiters.

Treschdeen, 20. februari, eeredneem „Rigoletto“ ar Uhland, Kaktinu un Wehtru galwenās lomās.

Operu dzeedataja Jahna Needras 15 gadu skatuwes darbības jubilejā 29. febr. Mozarta „Don-Schuans“. Biletes sahkot ar otrdeenu operas kasē.

Nacionalais teatrs.

Schodeen tautas izrahdē „Swehru dihditajas“.

Treschdeen, 20. febr., otru reisi Sekspira „Seemas pasaziņa“.

Zeturdeen, 21. febr., 5 p. p. skolenu izrahdē „Indrani“.

Dailes teatrs.

Schodeen 5 pehz pusd., skolneeku izrahdē „Kreisera stuhrałogs“.

Treschdeen, 20. febr., ½8 wak., strahdneeku izrahdē „Semes gars“.

Zeturdeen, 21. febr., ½8 wak., „Sapnis — dsihwe“.

Peekdeen, 22. febr., ½8 wak., tautas izrahdē „Seschi masi bundseneeki“.

Intimais teatrs.

Treschdeen, 20. febr., 7.30 wakarā, par pazeminātām zenām Geles weenzēliens „Brahālis un mahsa“. Marianas lomā Birute Stujeneel. Bez tam latwju rakstneeku dzejas.

Leelu dzejneeku wakaru sarihko skurnals „Lira“ 14. martā, konserwatorijā. Peedalas schurnala lihdzstrahdneeki ar dzejam, poemam, referateem. Wairāki muhsu eewehrojamakee komponisti komponē jaunas dzeesmas uz „Liras“ tekstēem.

Karla Brenzena giesnu isstahde pilsētas mahkslas muzejā atwehrta no 10—3.

Teesas.

Pahrspekulejees birschas schihberis.

1921. g. janwari un februari Rigā, Wahzijas suhtneezibas tirdsneezibas nodalas sekretars Walters Lange no wairaku firmu preekschstahwjeem sanehma pahrweschanai uz ahrsemem 1.239000 wahju marku. Scho naudu, kā ari sawas personigās 33.500 markas winsch, ar firmu peekrischanu, nodewa kahdam Eischenam Lietzam, kursch tani laikā deef no kureenes bija uspeldejis, weenmehr bija redzams birschā un nodarbojās spēlēšanā ar naudas pahrweschanu uz wisdaschadakām ahrsemju bankam. Izrahdijās, ka L. tomehr naudas naw pahrwedis. Daschām firmam winsch atdewa tikai 880.000, zitām sahka izdot tschekus uz Londonas, Parijes, Berlines, Amsterdamas, Kopenhagenas u. z. bankam, kur winam esot tekoschi noguldījumi, bet nekur usrahdītās bankās winam nebija noguldīts ne grascha. Tāpat L. bija sanehmis ari no barona A. son Siewersa 90.000 w. m., bet Mendelim Wischkinam par 250.000 L. r. pahrdewis uz Kopenhagenas „Privat-Banken“ izrakstīto tscheku uz 5000 danu kronam, un wehl aprili firmas „Eikert, Marschal un Co“ preekschstahwim Jahnam Eikertam „eesmehrejis“ 2 tschekus par 30.000 w. m., izrakstītus uz Berlines komerz un diskonto banku. Protams, ka ari schinis bankās Lietzam naudas nebija un tscheku pirzeji sawas sumas pasaudeja. Bez tam L. sanehma no Wahzijas suhtneezibas wehl 900.000 w. m., kuras ari nepahrwedis. Suhtneeziba gan galu galā neka nesaudejusi, jo tani laikā kahda Amsterdamas banka pahrwedusi uz Deutsche Bank, pawisam ziņā leetā, 3000 angļu mahrz., un schi summa, aiz mifekla, eeskaitita L. rehkinā un izmaksāta, pehz kam tikai atklahjusees kluhda. Lietzu bija sahkuschas „tramdit“ jau daschadas firmas, bet Eikerts noteikti telegrafejis uz Berlini, lai tur Lietzu areetē, pehz kam sahkās izmekleschana un Lietzu beidsot nodewa teesai par krahpschanu un peesawinaschanos.

Izteesajot leetu Rigas apgabalteesā, Lietzs par wainigu atzinās, bet weenigi naudas peesawinaschanā. Krahpschana nekahda nenotikusi, jo starp „birschas schihbereem“ jau esot parasts, ka wini izrakstot tschekus uz bankam, kurās pascheem neesot nekahdu noguldījumu, un tikai wehlak leetu „nokahrtojot“ ar wisdareschgitakām operazijam. L. pastāsta, ka winsch, tikko beidsis komerznodaļu, bijis bez darba un ari bez grascha naudas. Ar sawa bagātā un finansistu pasaulē loti eespaidīgā tehwa padomeem un eteikumeem sahzis rihkotees, tikai ar swēschu naudu, bet drihz pahrleezinajees, ka uz reis sahzis par daudz plaschi. Pehz Latwijas de jure wisi zerejuschi uz rubļa zelschanos, bet tas, pagans, wehl wairak sahzis krist, un tur nu esot wisa wina nelaime. Winsch pahrdewis birschā lihdz 3.000.000 swēschu wahju marku, par 6.40—7.00, zerot uz leelu peļņu, bet rublis arween krities un sahkusees katastrofa. Wainigs esot ari Kerkowiuss (ari bija saukts pee atbildības, bet leeta izbeigta) u. z., kuri gan atbalstījuschi wina operazijas, bet kad „eebrauzis“, tad wisi kratījuschees nost, un ta esot palizis weens. Ar leelako wairumu firmu gan tagad norehkinajees. Leez. Eikerts stahsta, ka L. ari ar winu gribejis norehkinatees, bet tikai tad, kad wahju marka jau maksājusi tikai 3 kap., kurpretim pirzis tolaik no wina par 6 rbl. 40 kap. Sawas zīmīgās darbības apmehrus Eikerts tomehr neprata peerahdīt, kamdēļ teesa to atstahja bez zaurluhkoschanas. Teesa Lietzu krahpschanā atzaisnoja, bet par peesawinaschanos noteesaja uz 1 gadu zeetumā, apmeerinot ari Siewersa zīmīgās prasibu, ko atstahweja swehr. adw. pal. Dobrschinskis, 328,860 rbl. apmehrā. Noteesāto atstahja swabadībā pret galwojumu. Ja.

Tautsaimnieeziba.

Papirruhpneeziba Latwijā.

Papirruhpneeziba ir weena no tām nozarem, kura strahdā jau plaschos apmehros preeksch eksporta. Schai nozarē nepeezeeschamās jehlweelas (loki, zeluloja, lupatas) dabujamas weetejā tirgū un, pateizotees schim apstahklim, muhsu papira fabrikas war sekmīgi konkurēt ar ahrsemju raschojumeem. Ari labuma sinā Latwijas raschojumi neween naw sliktāki, bet pat pahrspēj pēdejos.

Latwijā patlaban darbojas 5 leelas papira fabrikas: Slokas papīru un zelulojas fabrika (nodarbina ap 600 strahdneeku), Ligates — 550 strahdn., Litenes — 150 strahdn., Staizeles — 175 strahdn. un Mihlmana pee Rihschezera — 100 strahdn.

Eksportam rascho, galwenām kahrtam, pirmās 3 fabrikas. Ligates — labākās rakstāmo papīru schkirtnes, sihda papīri (tschaulischu) un starp zitu ari papīru preeksch padomju Kreewijas naudas sihmem, kursch izrahdijees 2½ reises izturigāks par angļu papīru. Dažā schis fabrikas raschojumi teek izwesti ari uz Angliju (tschaulischu papirs) un zitām walstim.

Slokas fabrika rascho zelulozu, drukas papīru, sufinamo papīru un cetinamo papīru eksportam uz Ameriku un pahrejām walstim.

Litenes un Staizeles fabrikas rascho drukas papīru, kursch teek patehrets weetejā tirgū.

Mihlmana fabrika izstrahdā kartonu un papi. Atsihmejams, ka papirruhpneeziba deesgan strauji attihstas un eekaro arween plaschakus ahrsemju tirgus. V.

Tirdsneezibas un ruhpneezibas sihmes.

Lihdz 15. febr. sch. g. Rigas pilsētas walde izsneegusi 3.996 ruhpneezibas un 9.494 tirdsneezibas sihmes. Par tirdsneezibas un ruhpneezibas sihmem eenemts 471.514 ls, (no teem 5% walstij par labu). No trakteereem eenemts 99.173 ls, no wihnu tirgotawam 40.170 ls, (kā 200% peemaksas wirs atteezigas tirdsneezibas sihmes maksas). Nodoklis no tirdsneezibas un ruhpneezibas telpam (2% apmehrā no nomas naudas) — 159.997 ls. V.

Eksports.

Uz Poliju pa dzelszeļu „Balt.-Kreew. transp. un preeschu noliktaw. akc. sab.“ izsuhtija 10 kast. sandales un 7 zibp. sirgu astru.

Uz pad. Kreewiju (Maskawu) pa dzelszeļu transitēja 21 kast. parfimerijas un 10 kast. kimikaliju.

Uz Igauniju K. P. Maage un Ko izsuhtija 41 w. maschinu un maschinu daļu.

Uz Leetawu pa dzelszeļu izsuhtija P. Behms 273 w. krahsns podiņu, A. M. Schmidt 27000 klgr. akmeņogļu, E. Garbell transitēja 12 maisus piparu graudos K. J. Spahde izsuhtija 15 muz. gudrona, „Auseklis“ transitēja 10 muz. khrita spermazetu, SSSR. transitēja 8 muzas zuņku saru, Balt.-Kreew. transp. un preeschu noliktaw. transitēja 10 kibpas wehrschu ahdu.

Sweesta eksports. Uz Londonu zaur Leepaju no Rigas pag. nedēļā nosuhtija 1539 muzas sweesta.

Imports.

Eļļas rauschi. No Sweedrijas Leepajā Latwijas wajadsibam peenahza 34,100 pudu Pad. Kreewijas rauschu. Ma.

Jaunais ledus Baltijas juhrā radees aitkal starp Kopenhagenu un Bornholmas salu. Ledū eestīgschā kahdi 5 kuaikoni, kuri eet ar steidsīgām pawadzēm wajadsibu prezem uz Wentspili un Leepaju. Ma.

Latwijas tuaikonu gaita. Latw. ledū bojatee tuaikoni „Birula“ un „Weestura“ izsuhkuschi no Leepajas kara ostas doka. „Birula“ eenem Leepajā koku kahdinu Anglijai. Tw. „Dagmar“ — aizgahja no Leepajas tukschā uz Angliju pehz oglem. Tw „Krimulda“ pee Bornholmas eestīdīs ledū. Winam izsuhtīts palīgā no Sweedrijas ledusiaušu.

Pee brunu kreisera „Gromoboi“ glabschanas darbeem jau ilgaku laiku nodarbojas wahju kugu glabschanas sabeedriba. Pastahwiga sala dehl darba pajaidam pahrtraukta un glabschanas komanda aizbrauksot uz Hamburgu. Pawasari darbus atkal turpinas. Ns.

Saeimas komisijas.

Eekschleetu ministrijas budscheta

sahka zaurskatīt budscheta komisija. Pee administratīwā departamenta budscheta no kreisās sozialistu puses Baštjanis eerosinaja jautajumu par polizijas kahrtibneeku famasinaschanu uz laukeem. Polizijas kahrtibneeku uz laukeem tagad ir majakos pagastos pa weenam, bet leelakos pagastos pa diweem. Esot eespaids it kā majakos pagastos kahrtibneeki maz nodarbinati un ar eekschejās droschibas uslaboschanos, majakos pagastus administratīwā sinā waretu apweenot.

Eekschleetu ministrs A. Birsneeks atrod, ka pagaidam par kahrtibneeku skaita famasinaschanu uz laukeem wehl pahragri runat. Prinzipā eerosinajumam war peekrist, lai panahktu eetaupijumu, bet patreiz polizija uz laukeem wehl naw famasinama, tapat ari pilsētās. Pateesibā juhtams polizistu truhkums, jo polizistu skaits tagad ir eewehrojami masaks kā pirms kara. Pilsētā daļu polizijas peenahkumu fargu deenestā ispilda apsargaschanas un slehgschanas beedribas kalpotaji, bet uz laukeem polizijai jateek paschai galā ar wiseem darbeem administrazijā. Pagastu aizsargeem ir zits usdewums. Loti daudz darba polizijai sagahdā zitti resori — finansu un teesleetu. Pirmais polizīju izleeto beeschi kā nodokļu peedzineju, bet teesleetu refors zaur polizīju izdara daschadas izsinas un sinojumus. Waretu pazeltees jautajums par scho darbu nonemschanu no polizijas plezeem un newis par polizijas famasinaschanu.

Prinzipielas pahrrunas zehlās pee ministra kanzlejas budscheta, tahdas kanzlejas pastahw gandrihz wisās ministrijās, kuras izdara rakstu registraziju un ministru kabinetā ari bija pazelts jautajums par scho kanzleju schtatu saschaurināschanu. Eekschleetu ministrijā ari ministra beedrim Latgales leetās ir sawa kanzleja. Atsina, ka ministra kanzleja ir nepeezeeschama un leetderiga; ministra beedra kanzlejas schtatus famasināja.

Plaschi pahrrunaja eekschleetu ministrijas buhwwaldes usdewumus: Sawā laikā, kad buhwwaldi pahrweda no satiksmes ministrijas uz eekschleetu ministriju, likwideja techniško biroju un buhwwaldei palika weenigi inspekzijas usdewumi. Praksē tomehr izrahdijās techniskā biroja nepeezeeschamiba, jo refora departamentu plaschais darbibas aploks eetwer ari daschadus buhwdarbus. Tapehz buhwwalde bijusi speesta biroju organiset no jauna, lai izstrahdatu wajadsigos buhwplanus un aprehkinus, nemot par darbu sinamus prozentus techniku algoschanai. Izwedot schos darbus pascheem, panahkts leels eetaupijums.

Lihdzigas buhwwaldes pastahw pee daudzām ministrijam un jau labi sen eerosinats projekts par winu zentralisēschanu. Atteezigs likumprojekts apspreests Saeimas komisijās, bet noraidīts, jo naw panahkta saskana starp ministrijam. Sakarā ar to pastahw sinams paralelisms.

Eekschleetu ministrs peekrist, ka buhwwaldei peekristu tikai inspekzijas usdewumi un izsweama zentralisazija, kas dotu eespehju leetderigāki izmantot techniskos spēhkus, winu peenahkumus paplaschinot. Eekschleetu ministrija waretu wisdrihzākā laikā nahkt ar wajadsigo projektu.

Komisija apstiprinaja pagaidam tagadejo stahwokli un biroju usnehma budschetā. S.

Eksportam rascho, galwenām kahrtam, pirmās 3 fabrikas. Ligates — labākās rakstāmo papīru schkirtnes, sihda papīri (tschaulischu) un starp zitu ari papīru preeksch padomju Kreewijas naudas sihmem, kursch izrahdijees 2½ reises izturigāks par angļu papīru. Dažā schis fabrikas raschojumi teek izwesti ari uz Angliju (tschaulischu papirs) un zitām walstim.

Slokas fabrika rascho zelulozu, drukas papīru, sufinamo papīru un cetinamo papīru eksportam uz Ameriku un pahrejām walstim.

Litenes un Staizeles fabrikas rascho drukas papīru, kursch teek patehrets weetejā tirgū.

Mihlmana fabrika izstrahdā kartonu un papi. Atsihmejams, ka papirruhpneeziba deesgan strauji attihstas un eekaro arween plaschakus ahrsemju tirgus. V.

Tirdsneezibas un ruhpneezibas sihmes.

Lihdz 15. febr. sch. g. Rigas pilsētas walde izsneegusi 3.996 ruhpneezibas un 9.494 tirdsneezibas sihmes. Par tirdsneezibas un ruhpneezibas sihmem eenemts 471.514 ls, (no teem 5% walstij par labu). No trakteereem eenemts 99.173 ls, no wihnu tirgotawam 40.170 ls, (kā 200% peemaksas wirs atteezigas tirdsneezibas sihmes maksas). Nod

Mans mīļais, neaizmirstamais vīrs, mūsu gādigais tēvs un mīļais brālis

tālbrauceju kapteinis

Žanis Kolbergs

šķīries no mums 16. februarī š. g. savā 53. dz. gadā.

Dārgā aizgājeja paglabašana notiks svētdien, 24. febr. plkst. 1/2 3 pēc pusd. no Meža kapu kapličas Meža kapos.

Dziļi noskumušie

piederīgie.

Tas Kungs ir mans gans, Man netrūks nenieka.

Livanu Ražošanas Biedribas „Straume" biedrs, ilggadīgs valdes locekļis-kasiers

Izidors Jura d. Kāršenieks

miris 15. februarī 1924. g.

Viņu mīļā un neaizmirstamā piemiņā paturēs

Biedribas biedri, Valde un darbinieki.

Turpinas parakstischanàs uf 1924. gadu
uf
wezako laukſaimneezibas nedelas laikrakſtu
„Semkopis"

„Semkopis" wehledamees ſekmet Latwijas ſaimneezifkàs dſihwes atjaunoſchanu un uſplaukſchanu, ſneegs ari turpmak weegli ſaprotamus noderigus rakſtus un praktiſkus padomus wiſàs laukſaimneezibas noſarès.

„Semkopis" rakſtis par ſemkopibu, lopkopibu, dahrſkopibu, putnkopibu, biſchkopibu, tirdſneezibu un ruhpneezibu, kooperaciju, ſemes eerihkſchanu, ſwejneezibu un ſiwkopibu, latwju ſenkulturu u. t. t.

„Semkopis" ſewiſchku wehribu peegreeſis nodibinamàm jaunſaimneezibam, winu eerihkoſchanai un kà tàs noſtahdamas pareiſà wirſeenà, lai jo brihſ wareetu plaukt un ſelt, buhtu ceneſigas.

„Semkopis" tàdehł grib buht palihgs un zeła rahditajs ikweenam Latwijas ſemturim wina darbà, lai ſaimneezibu noſtahditu wiſladaką ſtahwokli, pawairotu raſchas, un tamlihdſ ſekmetu muhſu walſts labklahjibu.

„Semkopi" kà lihdſſtrahdneeki peedalas ſpeciaaliſti wiſàs laukſaimneezibas noſarès, titlaŝ agronomi, kà praktiſki laukſaimneeki.

„Semkopis" ſneegs ari eewehrojamakes rakſtus iſ citeem laikrakſteem un ſinas par beedribu dſihwi, ſinojumus no weetam, bet nodalà „Latwji ſawà ſtarpà" doŝ paſkaidrojumus par baſchadeem dſihwes jautajumeem.

„Semkopis" 1924. gadà iſnahks ikneddeläs 2 drukas lokſchnu leelumà un maksà:
Ņemot Rigà waj Jelgawà: 125 rbl. puſgadà, 65 rbl. par 3 mehn., 22 rbl. par 1 mehn.
Peeſuhtot pa pastu: 150 rbl. puſgadà, 75 rbl. par 3 mehneſcheem 25 rbl. par 1 mehneſi.

Burtniza — 6 rbl.

„Semkopis", kopà ar „Latwijas Weſtneſi" maksà uf 3 mehneſcheem 300 rbl.

Lihdſ ſchim iſnahkuſchàs burtnizas wehl dabujamas.

„Semkopis" neſis leelà ſkaità ſludinajumus, ſewiſchki tàdus, kuri ſihmejas uf laukſaimneezibu un abonenteem ſinamà mehrà, pehz agrako gadu paraduma, atweglès nodot ſludinajumus bez maksas.

Wiſeem Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkàs Sabeedribas beedreem, kuri uf ſawu paſu eemakſajuſchi 2000 rbl., iſſuhtiſim „Semkopi" uf dividenda rehkina, kàdehł winu teek luhgti uſdot ekſpedicijai ſawas tagadejàs adreſes.

Atkalpahrdewejeem, kà ari pagaſta darbwedejeem, beedribu preekſchneekeem, ſkolotajeem un ziteem koppaſuhtitajeem dodam paraſto pelnas teſu.

Paſuhtijumus pieņem ekſpedicijà: Jelgawà, Katolu eelà Nr. 46 un Rigà, Leelà Kehninu eelà Nr. 27. wiſàs Ekonomiſkàs Sabeedribas nodaļàs, paſta kantoros un grahmatu weikalos.

Redakcija: Rigà, Leelà Kehninu eelà Nr. 27.

Izdeweja Latw. Laukſaimn. Ekonom. Soba.
Atbildigais redaktors: agr. K. Roſitis.

Jahliuſa Bluhma
Sudrableetu kaltuwe.
Leelà Sirgu eelà 25.
Jaunu leetu iſgataw., wezu iſlabosch., peenem ſeltu un ſudrabu pahrſtrahdat
Tahlrunis Nr. 45—35.

M. P. Feldman
ſaimneezibas un rokdarbu ſkola
Izglihtibas Ministrijas pahrſinà
Rigà, Stabu eelà 18, dſ. 6. Tahlr. 60-22.
Saimneezibas nodalà mahza higieniſku ſaimneezibas wadiſchanu un wahriſchanas mahkſlu. Rokdarbu nodalà — ſmalkus, praktiſkus rokdarbus un iſſchuwumus ar maſchinu. Iſſneedſ zuſberus un peenem paſuhtijumus.
Jaunas ſkolneezes war peeteikties no 10 lihdſ 4 p. p.

B. Dirika un biedru
(Latvijas Vēstneša)
drukatava
Rigā,
lielā Ķēniņa ielā № 28,
pagatavo visadus drukas darbus
par lētām cenam
un noteiktā laikā

Adammašinas
tikai pirmklasigi fabrikati
lielā izvēlē piedāvā
S. Lipperts
Rigā, L. Smilšu ielā Nr. 4.
Tālrunis 50-97.

Senenes pagastam
12 werstis no Kandawas ſtazijas
wajadſigs
ahrſts.
Ahrſta leetoſchanà: brihws dſihwoklis ar apkurinaſchanu, augiu dahrs, ſakņu dahrſs un apm. 1 puhrw. ſemes. Riga pehz weenoſchanàs.
Ahrſtu kungi, kuri wehletos ſcho weetu peenemt, teek luhgti eerakſtees Senenes pagaſta namà 4. martà pilſt. 11 no rihta, pee pagaſta padomes dehł noliktgſchanas. Schkuhtneeki braukſchanat uf Senteni buhs pretī Kandawas ſtazijà pulkſten 1/2 6 no rihta.

Praktiſks dahrſneeks
wiſàs dahrſkopibas nozarès wehlas weetu. Laipnus peeſ. luhdſ adreſet ſaur Wilianeem, Radapoles muiſchas dahrſneekam J. Sch.

Demobil. kareiwis
atrodas loti gruhtos apſtahkłos, luhdſ kahdu nodarboſchanos kà mahzeklis weikalà, ir ar meeru ar kaut kahdu darbu. Peedahw. nod. ſch. aw. kantori ſem „Mahzekli 6".

Ehdole: pagaſtam
Wentspils aprinkī, ſaur Ehdoli wajadſiga
Wezmahte
Riga pehz weenoſchanàs, brihws dſihwoklis, apgaiſmoſchana un apkurinaſchana. Kandidates, kuras wehletos ſcho weetu eenemt, luhdſ eerakſtees 10. martà 1 24. gadà, pulkſten 12. deenà, pee pagaſta padomes uf ſalihgſchanu.

Jauns uſtizams zilweks
meklè weetu kahdà kantori pee raſtu darbeem waj taml. Laipnus peeſ luhdſ peeſuhtit Lahtſchplehſcha eelà Nr. 92, dſ. 3. K. Eglit

Maſchinrakſtitaja
luhdſ nodarboſchanos, ar meeru ſtrahdat par maſaku atlihdſibu. Proru waiſts un kreewu walodas. Laipnus peeſ. I nodot ſch awiſes kantori ſem „Maſchinrakſtitaja" 614.

Waltera un Rapas
Atziju Sabeedr. grahmatu weikalà
Teatra laukumà 11, dabujamas:

Nacionala ſaknkopiba, Alek. Tomina un P. Breimana. Maksà 8 rbl.
Ceneſigs ehrkſchkogu audſeſchana, P. Breimana un Al. Tomina. Maksà 4 rbl.
Augiu un ſakņu ſchahweſchana, A. Tomina. Maksà 4 rbl.
Tehjas ikdeenischkàm wajadſibam, P. Breimana. Maksà 4 rbl.
Wadonis aitkopibà. K. J. Maksà 4 rbl.

Ij Latweeſchu - leiſchu wehſtures, F. Weinberga. Maksà 50 rbl.
Prinzis un ubaga ſehns, Marka Twena. Maksà 30 rbl.
Mans nikuakais eemaidneeks un Stahſts par Weneras tehlu, Marka Twena. Maksà 4 rbl.

Latwijas Banka
meklè pirkt **namu Walmeerà,** bankas Walmeeras nodaļas wajadſibam. Peedahwajumi eeſneedſami Bankas Waldei, Rigà.

Maſchinu kopleetoſchanas beedribu
I. kongreſs
notiks Rigà, Merkela (Baulutſchi) eelà 13, ſch. g. 29. februar pulkſt. 9 no rihta.

Kongreſà war peedalities pa weenam balſsteeſigam delegatam no tàm maſchinu kopleetoſchanas beedribam, kuras regiſtretas apgabala teeſà, kà ari no tàm, kuras darbojas uf rakſtſka waj mutiſka ihguma pamata. Ar padoma deweja balſsteeſibu kongreſà war peedalities pa weenam delegatam kà no maſchinu kopleetoſchanas beedribam, tà ari no pahrejeem kooperatiweem un maſchinu kopleetoſchanas punktreem.

Tà kà kongreſà tiks pahrrunati wiſai ſwarigi jautajumi, tad wehlams lai kongreſà buhtu pehz eeſpehjas leelaks delegatu ſkaits.

Sewina
meklè weetu pee iſtabam, lehka un ziteem darbeem. Adr. Kurmanowa eelà 16, dſ. 17.

Jauna aitraine
wehlas nodarboſchanos pa deenu, ar meeru wiſu to ſtrahdat, Brunineeku eelà 98, dſ. 30.

Ekſtolotajs-ja
matemat., tuhkin wajadſigs Aſares 6-kl. pamatſkolà ſaur Subati, Iluktes apr.

Paſinoju,
ka ſawas ſeewas Emilijas Joſefa m. Lapin parahdus nemaſſaſchu.
Peters Jahna d. Lapinſch.

Grahmatwedis-de
bilanſpehjigs, wajadſigs Palimanes Patehretaju Beedribà, ſaur Ligati.

Darba waditajs
ar broſchibu wajadſigs. Adreſe ſch awiſes kantori.

Muſikas teorijas ſtundas
paſneedſ Dſirnawu eelà 39, dſ. 1. Otrdeenàs un peektdeenàs no pilſt. 5 lihdſ 6 wakarà.

M. P. Feldman
ſaimneezibas un rokdarbu ſkola
Izglihtibas Ministrijas pahrſinà
Rigà, Stabu eelà 18, dſ. 6. Tahlr. 60-22.
Saimneezibas nodalà mahza higieniſku ſaimneezibas wadiſchanu un wahriſchanas mahkſlu. Rokdarbu nodalà — ſmalkus, praktiſkus rokdarbus un iſſchuwumus ar maſchinu. Iſſneedſ zuſberus un peenem paſuhtijumus.
Jaunas ſkolneezes war peeteikties no 10 lihdſ 4 p. p.

Aiſdewuma, ſemes
perſchkirſchanas, pirkſchanas, pahrdoſchanas, mantoſchanas un zitàs leetàs iſgatawo ſuhtibas un pahrſuhdſibas rakſtus, luhgumus, norakſtus, planus u. t. t. ſneedſ padomus
Latw. Maſſaimneezibu Weiz. Beedribas Agronomiſkà-juridiſkà birojà.
Rigà, Baſnizas eelà Nr. 4-a, dſ. 7

Dſelſawas pagaſta waldes
ar ſcho dara ſinamu, kà 1. martà 1924. g. no pagaſta padomes pagaſta namà pilſt. 11 deenà tiks ſinomats
Dſelſawas muiſchas augiu dahrſs,
ſaſtahwoſchs no 113 ahbelem, 12 bumbeerem, 25 pluhmju un 25 kirſchu kokeem, kà ari 50 jahnogu un 50 ehrſchkogu kruhmeem, luhdſ ar parku 5 puhrweetam aramas ſemes un 3 puhrweetas plawu.
Pee noirakſolſchanas tiks peelaiſtas perſonas, kuras eemakſas 20 Ls droſchibas naudas.

Dſelſi
Grahmatwedis-de
bilanſpehjigs, wajadſigs Palimanes Patehretaju Beedribà, ſaur Ligati.

Dalles Teatrs.
Lahtſchplehſcha eelà 25. tel. 3-34.
Otrdeen, 19. februari pilſt. 5 wak. ſkolneeku izrahde
Kreiſlera ſtuhra logs.
Treſchdeen, 20. febr. p. 1/28 m. ſtrahdneeku izrahde
Senes gars.
Ceturtdeen, 21. febr. pilſt. 1/28 m.
Sapnis — dſihwe.
Peektdeen, 22. febr. pilſt. 7½ wak. lautas izrahde
Geſchi maſi bundſeneeki.

Laukſaimneeki
war dabut
kalpones,
ik deenas Matiſa eelà 16, dſ. 11.

Lauku mahju
„Velni" Behnes pagaſtà, Tukuma aprinkī 5 w. no Behnes ſtazijas, 160 puhrw. aramjemes un 30 puhrw. plawu iſtenie waj iſdod uf 1/8 grauda. Peepr. pee ihpaſchn „Velnos", ſaur Behni

Lituma pagaſtam
Walkas aprinkī (ſaur Lituma)
wajadſigs
ahrſts.
Kandidati, kuri wehletos ſcho weetu peenemt, teek uſaicinati peeteikties pee pagaſta padomes, Lituma pagaſtà, 1. martà 1924. g. pilſt. 12 deenà.
Riga pehz weenoſchanàs, brihws dſihwoklis ar apkurinaſchanu.

Stud. jur.
meklè nodarboſchanos pee rakſtu darbeem. Laipnus peeſ. luhdſ nod. ſchàs aw. kantori ſem „W. E."

Drukatawas
waditajs, technik. ſpezial. wehlas weetu. Laipn. peeſ. nod. ſch. aw. k. ſem „Drukatajs".

Nacionalais Teatrs
Otrdeen, 19. februari pilſt. 7 w. lautas izrahde
Swehru dibditajs.
Treſchdeen, 20. febr. pilſt. 7 w.
Seemas paſaziņa.

Eewehribai!
Leepajas
Ruhpneeku un Amatneeku Saweenibas
otrà paraugu iſſtahde
teek ſarihkota Leepajas Kurmahjà no **10. lihdſ 17. martam** ſch. g., kàdehł eksponenti teek luhgti peeteikties pee laika Leepajà, pee Wache ielā, Zewkinu eelà Nr. 20, jeb pee Stahla ielā, Leepajas Piliſehtas Waldē.

Meſchu Departaments
pahrdoſ torgos 1924. g. 28. februari Rigà, Malpaka bulwari Nr. 6,
augoſchu meſchu no Walmeeras wirſmeſchneezibas
platibà apm. 12,61 ha wehrtibà Ls 25900.—
un puhzites bojatu meſchu no Vilienes wirſmeſchneezibas
plat. 113,37 ha wehrtibà Ls 19161.—
Torgos peelaiſtis un peedahwajumus aitſihs no perſonam, kuras eemaſſhs torgu komiſijai 10% droſchibas naudas no ſolitàs ſummas.
Pilnigs torgu ſludinajums nodrukats „Waldibas Wehſtneſcha" Nr. Nr. 22 un 27.
Tuwakas ſinas Meſchu departam. un pee atteezigà wirſmeſchſarg.
Meſchu Departaments.

Zentralais ſludinajumu kantoris
Roſenbergs & Jambiņſch
Tahlrunis 7—50
Peenem un iſſtrahdà ſludinajumus
preeſch
«Latwijas Wehſtneſcha»
un wiſeem pahrejeem weetejeem un ahrejeem laikrakſteem par ekſpedicijas zenam, bez atſewiſchkas peemakſas.
Tahlrunis 6—50
Rigà, Walnu eelà Nr. 15.

Ādas un ſwehrādas
pehrk par wiſaugſtakàm zenam
Gehreſchanà, Kreſloſchanà un tihriſchanà
pareizi wiſàdas ādas.
Matiſa eelà Nr. 12.
E. Strasdiņ.

Leetuſſawas pagaſtam
Jelgawas aprinkī 1½ werſtis no Lakaju ſtazijas uf Meitenes-Bauſkas ſchauſſleeſchu dſelſceła wajadſigs
ahrſts
Kandidati teek luhgti eeraſtees pee pagaſta padomes 7. martà ſch. g. pilſt. 1 deenà uf noliktgſchanu.
Walde

Energiſka jaunawa
luhdſ mahzeklis weetu boukawà waj ſeetuwē. Laipnus peeſ. ſch awiſes kantori ſem „Energija" 614.

Nacionalā Opera.
Otrdeen, 19. febr. p. 7 wak. ſkolneekem un eeredzem
VI. ſimfon. koncerta atkahrtojums.
Treſchdeen, 20. februari p. 7 w. eeredzu izrahde
Rigoletto.

Eeſpeests Ak. Sab. „B. Dirikis un beedri" ſpeeſtuvē, Rigā, Leelā Ķēniņa eelā 28.